

ಕೊಡಗು ಸಂಗಾತಿ

ಫೆಬ್ರವರಿ 28, 2001

ಪೌರೈಕ ಪತ್ರಿಕೆ

(ಮಾಯಿ 4-16)

ನಂ. ೩೫, ಸವಿತಾ ನಿಲಯ, ೧ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ೪ನೇ ಬ್ಲಾಕ್, ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಪುರಂ, ಮೈಸೂರು - ೫೭೦ ೦೧೨

ಸಂಪಾದಕಿ : ಪಟ್ಟಡ ಶೀಲಾಮಣಿ Registered : 10-01-96 TCI Kar. 09592 ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಅರೆಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿತ

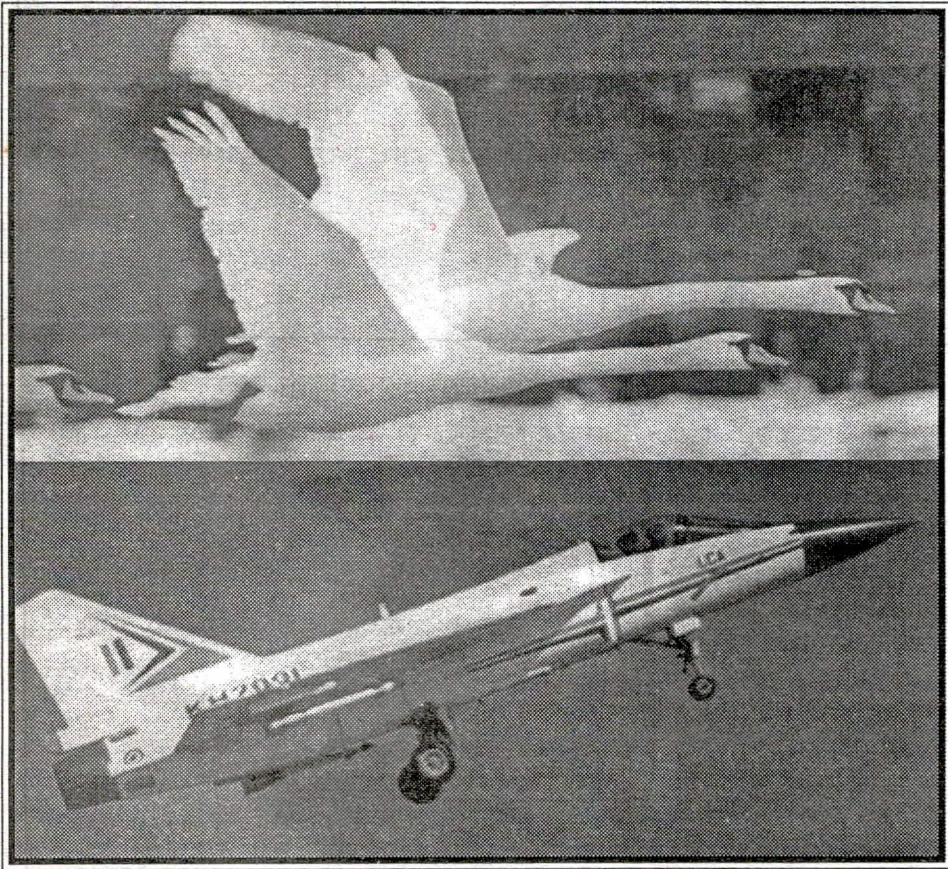
Reg. No. KA/SK/MYS-88

ಸಂಪುಟ : 5

ಸಂಚಿಕೆ : 4

ಪುಟಗಳು : 24

ಬೆಲೆ ರೂ. : 6-00

ಅತೀ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಹಾರಬಲ್ಲೆವು
ಆದರೆ ನಿನಗದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವಂತಿದೆ - ಈ ಹಂಸಗಳು

ಕೊಡಗು ಸಂಗಾತಿ ಚಂದದಾರರಿಗೊಂದು ಸುವಾರ್ತೆ ಲಾಟರಿ ಯೋಜನೆ ಡ್ರಾ ದಿನಾಂಕ 8-4-2001ಕ್ಕೆ

ಕೊಡಗು ಸಂಗಾತಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಯಸಿ ಲಾಟರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅದನ್ನು ದಿನಾಂಕ 8-4-2001ಕ್ಕೆ ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ.. ಮಾನ್ಯ ಚಂದದಾರರು 31-3-2001ರ ಒಳಗಡೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದವನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ನವೀಕರಿಸಿಕೊಂಡವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಲಾಟರಿಯನ್ನು ಎತ್ತಲಾಗುವುದು. ನವೀಕರಣದ ವಾಯಿದೆ ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಚಂದದಾರರ ವಿಳಾಸದ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿರುತ್ತೇವೆ.

ಬಹುಮಾನಗಳು

1ನೇ ಬಹುಮಾನ : ¼ ಪವನ್ ಚಿನ್ನ	6ನೇ ಬಹುಮಾನ : ಗೋಡೆ ಗಡಿಯಾರ 1
2ನೇ ಬಹುಮಾನ : 1½ ಲೀ ಕುಕ್ಕರ್ 1	7ನೇ ಬಹುಮಾನ : ಉತ್ತಮ ಪೆನ್ನು 1
3ನೇ ಬಹುಮಾನ : ಸ್ಪೀಲ್ ಫ್ಲಾಸ್ಕ್ 1	8ನೇ ಬಹುಮಾನ : ರೋನಾಲ್ಡ್ ಪೆನ್ನುಗಳು 1 ಡಜನ್
4ನೇ ಬಹುಮಾನ : ಮಿಲ್ಕ್ ಕುಕ್ಕರ್ 1	9ನೇ ಬಹುಮಾನ : ರೋನಾಲ್ಡ್ ಪೆನ್ನುಗಳು ½ ಡಜನ್
5ನೇ ಬಹುಮಾನ : ದೋಸೆ ತವ 1	10ನೇ ಬಹುಮಾನ : ಒಂದು ಸಂಗಾತಿ ಮೊಮೆಂಟೊ.

ಚಂದದಾರರು ಹಣವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ನಗದು, ಎಂ.ಓ., ಡಿ.ಡಿ. ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸುವುದು. ಮೈಸೂರಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಚೆಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗುವುದು. ಹಿತೈಷಿಗಳು ನವೀಕರಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದ, ಜೀವಾವಧಿ ಸದಸ್ಯತನ (Rs. 2000/-), ಜಾಹೀರಾತು, ಚಿರಸ್ಮರಣೆ ಇತ್ಯಾದಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಸಹಕರಿಸುವಂತೆ ಮನಪೂರ್ವಕವಾದ ಕಳಕಳಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಚಂದದಾರರು ಒಂದೊಂದು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸಿದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನಾವು ಭರವಸೆ ನೀಡುತ್ತೇವೆ. ಪತ್ರಿಕೆ ನಿಮ್ಮದು, ಪತ್ರಿಕೆ ನಿಮ್ಮ ಮಗು, ಮಗುವಿನ ಲಾಲನೆ ಪಾಲನೆ ಚಂದದಾರರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವಿಳಾಸ : ಸಂಪಾದಕಿ, ನಂ. 35, "ಸವಿತಾ ನಿಲಯ"

ಸಂಪಾದಕಿ

1ನೇ ಕ್ರಾಸ್, 4ನೇ ಬ್ಲಾಕ್, ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಪುರಂ

ಮೈಸೂರು - 570 012 ☎ : 0821 - 516771

ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿನೂತನವಾಗಿ ಆರಂಭವಾಗಲಿರುವ

"ಪುನ್ಯಾ" ವಧು-ವರರ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್

ಸವಿನಯ ಆಮಂತ್ರಣ

ಗೌಡ ಭಾಂದವರಿಗೊಂದು ಸುವಾರ್ತೆ

ಆತ್ಮೀಯ ಬಂಧುಗಳೇ,

ನಾವು ದಿನಾಂಕ 21-2-2001ನೇ ಬುಧವಾರದಂದು ಕೊಡಗಿನ ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪದಲ್ಲಿನೂತನವಾಗಿ ಒಂದು ವಧು-ವರರ ಅನ್ವೇಷಣೆ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ವಧು-ವರರ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಕೂಡಲೇ ಅವರ ಇತ್ತೀಚಿನ ಭಾವ ಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಹಿತಿಗಳೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವುದು.

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10-00 ಗಂಟೆಗೆ,

(ಉದ್ಘಾಟನಾಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿ ಶುಭಕೋರುವಂತೆ ವಿನಂತಿ.)

ಸ್ಥಳ : ಎನ್.ಸಿ.ಬಿ. ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಸಮೀಪ, ಬಿ. ಎಂ. ರಸ್ತೆ, ಸುಂಟಿ ಕೊಪ್ಪ - 571237, ಕೊಡಗು.

ದೂರವಾಣಿ : 62252 — ಸುಂಟಿಕೊಪ್ಪ, 72543 — ಕುಶಾಲನಗರ, 361402 — ಮೈಸೂರು.

ತಮ್ಮ ಆಗಮನವನ್ನು ಬಯಸುವ:

ಶ್ರೀಮತಿ ಕಡ್ಕದ ರತಿ ಅರುಣ್‌ಕುಮಾರ್ ಮತ್ತು

ಶ್ರೀಮತಿ ಕಡ್ಕದ ಸರೋಜ ಚಂಡಯ್ಯ

2001, ಫೆಬ್ರವರಿ 16 ರಿಂದ 28 ರ ತನಕ

ಒಳನೋಟ

ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ	ಲೇಖಕರು	ಪುಟಗಳು
2001 ಇಸವಿಯ ಜನಗಣತಿ	- ಸಂಪಾದಕೀಯ	02
ಶಬ್ದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತದೆ ?	- ನೀಶಾ ಪಟ್ಟಡ.	02
ಅರೆಭಾಷೆ ಗೌಡರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ವಾರ್ತಾನೋಟ	- ಬೈತಡ್ಡ ಎ. ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ,	03
ಕವನ : ನಮ್ಮ ಜನ - ಭಾಷೆ	- ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಎನ್ ರವಿಕುಮಾರ್.	04
ಮನು ಸ್ಮೃತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ಣ ಸಂಕರಗಳು	- ಬಿಟ್ಟೀರ ಚೋಂದಮ್ಮ ಶಂಭು	05
ಅಮರ ಸುಳ್ಳದ ದಂಗೆ : ಗೌಡರುಗಳ ಪಾತ್ರ	- ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ	06
ಸಂಗಾತಿ ಭವಿಷ್ಯ	- ಜ್ಯೋತಿಷ್ ಗಿರೀಶ್ ಕುಮಾರ್	11
ಹಿತ್ತಲ ಮದ್ದು	- ಹೊಸೂರು ತುಳಸಿಮಾಲ.	11
ಯೌವನದ ದಿವ್ಯತೆ	- ಚೇಂದ್ರಿಮಾಡ ಗ. ಮುತ್ತಪ್ಪ,	12
ನೋವು	- ಬಿ. ಆರ್. ಜೋಯಪ್ಪ	13
ಕವನ : ನಾ ಕಂಡ ಲೋಕ	- ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಎನ್. ರವಿಕುಮಾರ್	15
ಅರೆಭಾಷಿಕ ವಿಭಾಗ		
ವಾಂಟೆಡ್ ಮಿಸ್ಟರ್ ರಾಜು - ಧಾರಾವಾಹಿ - 27	- ಶಂಕರನ ಬಸಪ್ಪ	16
ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್	- ಅಜಡ್ಡ ರಾಣಿ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ	18
ಸಂಗಾತಿ ಪದಬಂಧ — ೧. 'ಸಿಂಚನ' ದ ಉತ್ತರ	- ಅಚ್ಚಿಲ್ವಾಡಿ ಕವಿತ ಬೋಜಪ್ಪ	20

ಚಂದಾ ಕಳುಹಿಸುವ ಮತ್ತು ಜಾಹೀರಾತು ಪ್ರಸಾರ ಕಛೇರಿ	ಕೊಡಗು ಸಂಗಾತಿ, 35, "ಸವಿತಾ ನಿಲಯ", 1ನೇ ಕ್ರಾಸ್, 4ನೇ ಬ್ಲಾಕ್, ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಪುರಂ, ಮೈಸೂರು - 12. ಫೋನ್ : 0821/516771
ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗಾತಿ ಕಛೇರಿ	ಬೈತಡ್ಡ ಜಾನಕಿ ಬೆಳ್ಳಪ್ಪ, ನಂ. 21-16 ಎಲ್. ಐ. ಸಿ. ಹತ್ತಿರ, ರೇಸ್ ಕೋರ್ಸ್ ರಸ್ತೆ, ಮಡಿಕೇರಿ, ಫೋನ್ : 08272/28047
ಚಿಪ್ಪೆ, ಹಸಮಣೆ/ಶುಭಾಶಯ ಕಾರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಷೆ/ಕೀ ಚೈನ್ ಲಭ್ಯ	ಚಿರಿಯಮನ ರಮೇಶ್, C/o ಪಾಂಡ್ಯನ್ ಕ್ಯಾಷೆ ಅಂಗಡಿ, ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ, ಮಡಿಕೇರಿ, ಫೋನ್ : 08272/29620
ಕುಶಾಲ ನಗರ	ಕುಂಭಗೌಡನ ಸೋಮಣ್ಣ, ಮಯೂರ ಕೋಲ್ಡ್ ಸ್ಟೋರೆಜ್, ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಕುಶಾಲನಗರ - 571 234 ಫೋನ್ : 08276/73370
ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ	ಅಮ್ಮಾಜೀರ ಪೊನ್ನಪ್ಪ, 20, 1ನೇ ಮೈನ್, 4ನೇ ಕ್ರಾಸ್, ಸಾಕಮ್ಮ ಗಾರ್ಡನ್, ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು - 04, ಫೋನ್ : 080/6342822
ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ	ಕಲ್ಲುಮುಟ್ಟು ಬಸಪ್ಪ, ನಂ. 37, 3ನೇ ಮೇನ್, ನಂಜಪ್ಪ ಬ್ಲಾಕ್, ಕೆಂಪೇಗೌಡ ನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 19, ಫೋನ್ : 080/6500946

ಚಂದಾ ವಿವರ : ಜೀವಾವಧಿ ಸದಸ್ಯತನ - 2000 ರೂ., ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ - 6 ರೂ., ಅರ್ಧ ವಾರ್ಷಿಕ - 75 ರೂ., ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ - 150 ರೂ. (ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಸೇರಿ), ಒಲೆಗೊಂದರಂತೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕೊಂಡು ಓದಿ.

ಸಂಪಾದಕೀಯ : 2001 ಇಸವಿಯ ಜನಗಣತಿ

ಭಾರತ ಚಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರವೆಂದು ಸಾರಿದ್ದರೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕೆಲವು ಆಗುಹೋಗುಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿನ ವೈವಿಧ್ಯತೆ. ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಜಾತಿಯ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನದ 15(4) 16(4) ವಿಧಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿ, ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡ, ಪರಿಶಿಷ್ಟಜಾತಿ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ರೂಪಿಸಿತ್ತು ಅವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಜಾತಿ ಯಾ ಪಂಗಡಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳಿಗೆ ಇಂತಿಂತಹ ಜಾತಿ ಯಾ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡವಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಾಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಕಾಡಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಜನರಿಗಾಗಲೀ ಇಂತಿಂಥ ಜಾತಿಯ ಅಥವಾ ಪಂಗಡಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೆಂದು ನಿಖರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗಿನ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾತಿವಾರು ಜನಗಣತಿ ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೀ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡಗಳ ಆಯೋಗವಾಗಲೀ

ಜನಗಣತಿ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಜಾತಿಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಬರೇ ಅಂದಾಜಿನ ಲೆಕ್ಕಚಾರವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡ ಜಾತಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಯಾ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿ, ಪಂಗಡಗಳ ಹೆಸರೇ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದ್ದು ಇಂತಹ ಜಾತಿ ಯಾ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನದ 15(4) 16(4) ವಿಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಿಗುವ ಸೌಲಭ್ಯ-ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸಿಗದೇ ಹೋಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಇರುವುದರಿಂದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದಾವರ್ತಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಜನಗಣತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹಾಗೂ ಜಾತಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಾಣಿಸುವ ರೀತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಸಮಾಜದ ಧಾರ್ಮಿಕರು ರಾಜಕೀಯ ಪಂಗಡಗಳ ಮುಖಂಡರು, ಸಾಮಾಜಿಕ ತಜ್ಞರು ಸೇರಿ ಚಿಂತಿಸಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವುಳ್ಳ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುವುದೆಂದು ಸಂಗಾತಿಯ ಅಭಿಲಾಶೆ.

ಶಬ್ದ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತದೆ ?

ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗೆ ಕೇಳಿಬರುವುದನ್ನು ನಾವು 'ಶಬ್ದ' ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂವೇದನೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಗಲಾಟೆ ಯನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಶಬ್ದ'ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಶಾಖ ಮತ್ತು ಬೆಳಕಿನಂತೆ, ಶಬ್ದವೂ ಶಕ್ತಿಯ ಒಂದು ರೂಪ. ಶಬ್ದ ಹೇಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ? ಅದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಂಚರಿಸುತ್ತದೆ? ಬಲ್ಲಿರಾ?

ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗ ಅಥವಾ ಇಡೀ ಭಾಗ ಕಂಪನವಾದಾಗ ಶಬ್ದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಒಂದು ಗಂಟೆಯನ್ನು ಬಾರಿಸಿದಾಗ ಅದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಕಂಪನಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೈಯಿಂದ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಕಂಪನಗಳು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಮನುಷ್ಯ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ, ಅವನ ಗಂಟಲಿನೊಳಗಿರುವ ಧ್ವನಿ ಬಿಲ್ಲೆ (Diaphragm) ಕಂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಕಂಪನಗಳಿಲ್ಲದೇ ಶಬ್ದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಸ್ತು ಕಂಪಿಸಿದಾಗ, ಅದರಿಂದ ಧ್ವನಿ ತರಂಗಗಳಂಟಾಗಿ ಅವು ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಚಲಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಕಂಪನಗಳು ನಮ್ಮ ಕಿವಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ದಾಗ, ನಾವು ಶಬ್ದ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ 20000 20,000 ಹರ್ಟ್ಸ್ ವರೆಗಿನ ತರಂಗಾಂತರಗಳು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. 20ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು 20,000 ಹರ್ಟ್ಸ್ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು

ತರಂಗಾಂತರವುಳ್ಳ ಶಬ್ದ, ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗೆ ಕೇಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶಬ್ದ ಒಂದು ಜಾಗದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಜಾಗಕ್ಕೆ ತರಂಗ-ತರಂಗವಾಗಿ ಚಲಿಸಲು ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ನಿರ್ವಾತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಚಲಿಸಲಾರದು. ಸರಳ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ತಳವಿಲ್ಲದ ಗಾಜಿನ ಶೀಶೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೂ ಒಂದು ವ್ಯಾಕ್ಯೂಂಪಂಪ್ ಗಳೂ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಶೀಶೆಯೊಳಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಗಂಟೆಯನ್ನಿಟ್ಟು, ಅದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಬ್ಯಾಟರಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಆಗ ಗಂಟೆ ಹೊಡೆಯಲಾರಂಭಿಸಿ, ಶಬ್ದ ನಮಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ವ್ಯಾಕ್ಯೂಂ ಪಂಪ್ ನೆರವಿನಿಂದ, ಶೀಶೆಯೊಳಗಿನ ಗಾಳಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ. ಗಾಳಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಶಬ್ದವು ಕೇಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಶಬ್ದದ ಅಲೆಗಳು ಪ್ರಸರಣ ಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮ ಇರಲೇಬೇಕೆಂಬುದು ಈ ಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತದೆ.

ಇದರಿಂದ ಮೂರು ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಮೊದಲನೆಯದು, ಕಂಪನಗಳು ಶಬ್ದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಎರಡನೆಯದು, ಶಬ್ದ ಅಲೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಮೂರನೆಯದು, ಶಬ್ದ ಪ್ರಸರಣವಾಗಲು ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ಸಂಗ್ರಹ : — ನೀಶಾ ಪಟ್ಟಿಡ.

ಅರೆಭಾಷೆ ಗೌಡರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ವಾರೆನೋಟ

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಅರೆಗನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮನೆಮಾತನ್ನಾಗಿ ಬಳಸುವ ಎರಡು ಪಂಗಡಗಳಿವೆ. ಅರೆಗನ್ನಡವನ್ನು ಮಾತನಾಡುವ ಈ ಅರೆಭಾಷಿಕ ಗೌಡರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಒಟ್ಟು ಗೌಡರ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೇಕಡ 60 ರಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ. ಬಾಕಿ ಇರುವ ಒಕ್ಕಲಿಗ ಜನಾಂಗದವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೋಮವಾರಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ವೀರ ರಾಜೇಂದ್ರ ರಾಜನು ಸನ್ 1799ರ ನಂತರ 1806ರೊಳಗೆ ಆಗಿನ ವಿಶಾಲ ಕೊಡಗು ದೇಶದೊಳಗಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಈಗಿನ ಕೊಡಗಿನ ಚಿಕ್ಕ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಆದರೆ ಅರೆಗನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಗೌಡರನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಕೆಳಗಿನ ಸುಳಿ ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕುಗಳಿಂದ ತಂದಿದ್ದಾವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಚರಿತ್ರಾಧಾರಗಳಿವೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗ ಗೌಡರನ್ನು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಾಲೂಕುಗಳಿಂದ ತಂದು ತಳವೂರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಕೆಲವು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವರೊಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಹತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಹದಿನೆಂಟು ಗೋತ್ರಗಳಾಗಿ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಅರೆಭಾಷೆ ಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತರಿತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದ ಇಂದಿನ ನವ ಪೀಳಿಗೆಯ ತನಕ ಯಾವ್ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಳಿಸಿ ಹೋಗಿದೆಯಾ ಅಥವಾ ಅಳಿಯುವ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿಯೂ ಎಂಬ ಈ ಅವಲೋಕನ ನಮ್ಮ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ (ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ) ಸಾವಿನತನಕ ಇರುವ ಒಂದು ಪಕ್ಷಿನೋಟ.

ಗೌಡರು ಭೂಮಿ ಒಡೆಯರು ಶ್ರಮ ಜೀವಿಗಳು ಬಂಜರು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಸಾವಿರಾರು ಭಟ್ಟಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುಂಪುಗುಂಪಾಗಿ ಕರೆತಂದ ಪ್ರತೀ ಗಂಡಾಳಿಗೆ ರಾಜನು ಹಂಚಿಕೊಟ್ಟ, ಸಕಲ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದು ಇನಾಮೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ರಾಜಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ನಮ್ಮ ತಾತ, ಮುತ್ತಾತಂದಿರು ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಲ್ಲೇ ಬಾಳಿ ಬದುಕಿದವರು. ಊರು ಗೌಡ ಜ್ಞಾನಗೌಡನಂತೆ ಊರೊಳಗಿನ ಸರ್ವಗೌಡ ಜನರನ್ನು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಬಳಗದವರಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದನು. ಹಿರಿಯರು ಈಗಿನವರಷ್ಟು ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯುವುದಿರಲಿ ಶಾಲೆಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆ ಕೈಗೆ ಎಟುಕದ ಮಾತು. ಆದರೂ ಬುದ್ಧಿ ಶಾಲೆಗಳಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಕಟ್ಟಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮನೆರಚನೆಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಎತ್ತರದ ದಳ, ಚಿಕ್ಕ ಕಿಟಕಿ, ಇಳಿತಗ್ಗಿನ ಸೂರು, ಚಳಿಗಾಳಿ ಮಳೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವು. ಅವರು ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಬಾಳೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟಿನ ರಚನೆ, ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ಬಾಡೆ, ಉಂಬೊಳಗೆ, ಐವಾರಗಳು, ಗೋಡೆಗಂಬಗಳ ಚೋಡಣೆಗಳು ಇಂದೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಚಕಿತಗೊಳಿಸದಿರವು. ಸತ್ತ

ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಸಹಬಾಳೆಗೆ ಬೆಲೆಕೊಟ್ಟು ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಲವಿದ ಎಂದು ತಮ್ಮ ನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದರು. ಜನನಾಗರೀಕತೆಯು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಮೂಡುತ್ತಾ ಧರಿಸುವ ಉಡುಪು ವಾಸದ ನೆಲೆ ಮಾದರಿಯ ಆಹಾರ ಸೇವೆಗಳು ಭೌಗೋಳಿಕತೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಶತಮಾನ ಗಳು ಕಳೆದರೂ ಮೂಲಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಹೇರು ಒತ್ತಡಗಳು ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದೇ ಹೆಮ್ಮೆಯ ಮಾತು.

ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನ ದೊಡ್ಡ ಸಂಸಾರ ನೂರಾರು ಎಕ್ರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಿದ್ದ ಆಸ್ತಿ, ದಟ್ಟಕಾಡುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಾಡುಜಾಗ, ಬಂಜರು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಭತ್ತದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಷವಿಡೀ ದುಡಿತ ಪರಸ್ಪರ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಮ ಆಳುಲೆಕ್ಕದಿಂದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಕ್ಕಲು ಯಜಮಾನ (ಪಟ್ಟಿದಾರ)ನಿಗೆ ತನ್ನ ಒಕ್ಕಲಿನ ಏಳೆಯ ಬಯಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಪಾರ್ಥಿಯ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಇದ್ದುವು. ಯಜಮಾನಿಕೆ ಎಂದರೆ ಕಾನೂನು ಕಾಯಿದೆಗಳ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಸರ್ವಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಊರು ಗೌಡ, ನಾಡ್‌ಗೌಡ ಪಟೇಲರುಗಳೊಂದಿಗೆ ನೇರಾ ಸಂಪರ್ಕವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದು, ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಬಾಪ್ಪಿನ ಹಣವು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ರೈತರೇ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಇದ್ದಂತೆ ಒಕ್ಕಲು ಯಜಮಾನರು ಊರಿನ ಆಧಾರಸ್ತಂಭಗಳಂತೆ. ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಸಕಲ ಶುಭ ಅಶುಭ ಕಾರ್ಯಗಳ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಹಿರಿಯವನ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲೇ ಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿತ್ತು. ಆತನ ಮಾತನ್ನು ಮೀರುವ ಧೈರ್ಯ ಇತರಿಗೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಮೀರಿದರೆ ಆತನನ್ನು ಪರಂಬಡಿ ಇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪರಂಬಡಿ ಎಂದರೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದು. ಮುಂದೆ ಯಾವ ಸಹಕಾರ ದೊರೆಯದಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಹುಟ್ಟು ಸಾವುಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ನಾನಾ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿದ್ದು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು. ಹಬ್ಬ ಹರಿದಿನಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಂಧಚಾರವೆಂದು ಈಗಿನ ಪೀಳಿಗೆಯವರು ಭಾವಿಸಿದರೂ ಅಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು, ಭಕ್ತಿ, ಭಾವಗಳು, ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ, ದಯೆ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಅನುಕಂಪಗಳು ಮನೆ ಮಾಡಿದ್ದುವು. ಎರಡು ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ನೆಲೆಯೂರಿದ ನಮ್ಮ ಮೂಲ ಕುಲಪುರುಷ ರಾಜಭಕ್ತಿ ದೇಶಭಕ್ತಿಯೆಂದೂ ಆತನಿಗೆ ಎರಡು ಬಗೆಯದೆ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ 'ಕಣ್ಣುಕಟ್ಟಿ ಕಾಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಂತೆ' ಈ ಕಾವೇರಿ ತಾಯಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಇತರ ಜನಾಂಗದ ಪ್ರಜೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಲೆತು ಮೂಲಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಎಷ್ಟೊಂದು ಸಂದಿಗ್ಧ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು

ಎದುರಿಸಿದ್ದಾರೋ?! ಮಗುವಿನ ನಾಮಕರಣ ಋತುಶಾಂತಿ ಲಗ್ನ ಮದುವೆ ಕಾರ್ಯಗಳು (3ದಿನ) ಶವಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಗೌಡಧಾರೆಯ ಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಉಡುಪಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಮ್ಮ ಅರಬಾಷೆಗೌಡರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾದರೂ, ರಾಜರೂ ಕೊಟ್ಟಿಗೌರವದ ಉಡುಪುಗಳಲ್ಲಿ (ಬಿಳಿಕುಪ್ಪಸದಟ್ಟಿ, ರುಮಾಲು) ಮುಂದೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಮದುವಣಿಗೆ ಉಡುಪು ಬಿಳಿಕೋಟು, ಹಾರವಕಚ್ಚಿಪಂಚೆ, ರುಮಾಲು, ಬಾಸಿಂಗ, ಗಟ್ಟಿಬಳೆ, ಪತ್ರಾಕ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಮದುಮಗಳು ಗೇಂಟೆಗೆ ಸೀರೆ, ಮುಂದೆನೆರಿಗೆ, ಉದ್ದಕ್ಕಿರವಕೆ ತಲೆಗೆ ಮುಸುಕೆ(ಚಿನ್ನದ ಪಟ್ಟಿಯ ಕೋರು ವಸ್ತ್ರ) ವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅಲಂಕೃತಳಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಈ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಮದುವಣಿಗೆನು ಅದೇ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಸುಮಾರು 60ವರ್ಷಗಳಿಂದೀಚೆ ಮದುಮಗಳು ಕನ್ನಡಸೀರೆ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಹಿಂದೆ ಊರುಗೌಡರು ನಾಡುಗೌಡರು ಇದ್ದು ನಾಗರೀಕತೆ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಅವರ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಕಮ್ಮಿಯಾದಂತೆ ದಿ. ನಿಡ್ಯಮಲೆ ಮುದ್ದಪ್ಪ ನವರಂತಹ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯವರು ನಮ್ಮ ಬಡಬಾಯಿ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಹಿರಿಯರನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಕೆಲವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಲು ಸಹಕರಿಸಿ, ಮದುಮಗಳ ಉಡುವ(ಉಡುಪಿನ) ಕ್ರಮ ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆ ಬದಲಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಧಾರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಹೆಣ್ಣೇ ಸಿರಿದೇವತೆ, ಆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕನ್ನಡಸೀರೆ ಉಡುವ ಕ್ರಮ ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಅರಸರ ಕಾಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಮದುವೆ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹಿಂದೆ 3ದಿನ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ದಂಪತಿ ಮುಹೂರ್ತ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ದಿನಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಪುರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಪದ್ಧತಿ, ಊಟ ಇದ್ದಂತಹದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೂರಿ 2ತಲೆಮಾರುಗಳನಂತರ ಇಲ್ಲಿನ ರೀತಿಯ ಊಟೋಪಚಾರಗಳಿಗೆ ಮಾರು ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಶ್ರಮ ಜೀವಿಗಳಾಗಿ ಯೋಧರನಿಸಿ ಕೊಂಡ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯ ಪುರುಷರು ಮಾಂಸಹಾರಿಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಗೊಂಡದ್ದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಭೌಗೋಳಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಒಕ್ಕಲು ಯಜವಾನ ಸೋದರಮಾವ ಊರುಗೌಡಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರವಿತ್ತು.

ಇಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೆ ಐನ್‌ಮನೆಗಳು ಕೆಲವೊಂದು ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತವೆ. ನೆಲ್ಲಕ್ಕಿ ದೀಪ ಇಡುವ ಪರಿಪಾಟ, ಅಂಗಳ ಗುಡಿಸುವ ಈ ಕಚ್ಚಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಐನ್‌ಮನೆಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ. 'ಕಾರಣೋಪರ' ಕೊಂಬಾರ ಎಂದು ಮೀದಿ

ಇಡಲು ಮಾತ್ರ ಐನ್‌ಮನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮದುವೆಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದಲ್ಲೇ ಆಚರಿಸಲಾಗಿ ತುಂಬಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಕಾಡುಹತ್ತಿವೆ. ಉಡುಗೆಗಳಂತೂ ಹೇಳತೀರದು. ಗಂಡಸರೇ ತಮ್ಮ ಉಡುಪಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಇಂತಹದೇ ಉಡುಪಿನಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ಅಥವಾ ಹೆಂಗಸರು ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿದ್ದರೂ, ಗಂಡಸರು ತುಂಬಾ ದೂರಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಯಾವ ಜನಾಂಗದ ಮದುವೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಹದ್ದು ಮೀರಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ನಾಗರೀಕರಣದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ನಗರೀಕರಣ ಆಗುವ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಸಮಾಜದ ಹಿರಿಯ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಿಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಕಾರಣ.

ಮುಂದೆ ಇದೇ ರೀತಿ ನಾವು ಹಿಡಿತ ತಪ್ಪಿದ ಸಮಾಜದ ಪ್ರಜೆಗಳಾದರೆ ಯಾವ ಜನಾಂಗದವರೆಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಖಂಡಿತ. ಸಮಾಜದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಕಾಡಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ, ಮಹಿಳಾ ಒಕ್ಕೂಟದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಯರೂ, ಚಿಂತಕರೂ ಒಮ್ಮೇ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಪೀಳಿಗೆಯವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಕಾಡಮಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಥಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಶಾಸಕಾಂಗದಂತೆ ಈ ಅಕಾಡಮಿಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಭ್ಯತೆ ಶಿಸ್ತು ಪಾಲನೆಗಳು, ಕುಡಿತದಲ್ಲಿ ಮಿತಿ ಇದ್ದರೆ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರೀತಿಯ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಮೆರಗು ಬಂದು ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ನಂದಾದೀವಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ದಾರಿ ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಾವು.

— ಬೈತಡ್ಕ ಎ. ಚೆಕ್ಕಪ್ಪ, ಮಡಿಕೇರಿ.

ನಮ್ಮ ಜನ - ಭಾಷೆ

ಈ ನಾಡು ಚಿನ್ನ, ಈ ಮಣ್ಣು ಚಿನ್ನ
 ಕೊಡಗೇ ಅಂದ, ಸಿರಿ ಸೊಬಗೇ ಚಂದ
 ಇರುವರು ಎಲ್ಲಾ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ
 ಅದರಲ್ಲಿ ಗೌಡ ಬಾಂದವರೇ ಚಿನ್ನ
 ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅರಭಾಷೆಯೇ ಚಿನ್ನ ಭಿನ್ನ
 ಗಳಿಸುತ್ತಿಹರು ನಮ್ಮ ಜನ ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು
 ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕಾಣಿಸಿಗಬೇಕು ನಮ್ಮ ಜನ
 ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು ಒಗ್ಗೂಡಿ
 ಹರಸಬೇಕು ಮುಂದೆ ಬರುವವರನ್ನು
 ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಕೀರ್ತಿ ಪತಾಕೆಯನ್ನು

— ಮುಕ್ಕಾಟಿರ ಎನ್ ರವಿಕುಮಾರ್ ಕೆ. ಆರ್. ನಗರ

ಮನು ಸ್ಮೃತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ಣ ಸಂಕರಗಳು

ಆದಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳು ಕೇವಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ, ಆಗ ಪಂಚಮ ಎಂಬ ಜಾತಿಯು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಲ ಕ್ರಮೇಣ ಸಾವಿರಾರು ಉಚ್ಚ, ನೀಚ ಜಾತಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು. ಈ ಜಾತಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಉಂಟಾದರೆ, ಬಹುಪಾಲು ಉಚ್ಚ, ನೀಚ ಜಾತಿಯ ಮದುವೆ ಮತ್ತು ಅನೈತಿಕ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ಸಂತಾನದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಾರಣಗಳು ಮನು ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥವಾದ ಮನು ಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು, ಮನುವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಭೃಗು ಋಷಿಯು ಬರೆದನು. ಮಾನವನಾದ ಮನು ತನ್ನ ಜೀವಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಈ ಸ್ಮೃತಿಯನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಇಂದು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಎಷ್ಟೋ ದುರಾಚಾರಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ರಾಮ ರಾಜ್ಯವಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಶಾಂತಿಯುತ ಜೀವನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿತು ನಡೆಸಬಲ್ಲರು. ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಕಸಿವಿಸಿ ಯನ್ಮುಂಟು ಮಾಡಿದರೂ, ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮನನ ಮಾಡಿದಾಗ ಇಂತಹ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಕೃತಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಿಗಲಾರದು ಎನಿಸಿದರದು. ಮನು ಉಕ್ತ ಭೃಗುವಿನ ರಚನೆ ವಿಜವಾಗಿಯೂ ಬರಿ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಮಾನವ ಜೀವಿಯ ಬಲಿಷ್ಠ, ಪ್ರಭುದ್ಧ, ಪುರಾತನ ಸಂವಿಧಾನವೇ ಸರಿಯೆನಿಸುವುದು. ಇದು ಪುರಾತನವಾದರೂ ಸರ್ವಕಾಲಿಕ.

ಸಜಾತಿಯ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಜನಿಸಿದ ಸಂತಾನ ಸಜಾತೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿಜಾತೀಯ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಸಂಬಂಧ ಮತ್ತು ಒಂದೇ ಗೋತ್ರದ ಸಂಬಂಧ (ಅಣ್ಣ ತಂಗಿ ಸಂಬಂಧ) ದಿಂದ ವರ್ಣ ಸಂಕರ (ಉಚ್ಚ, ನೀಚ,) ಉಂಟಾಗುವುದು. ವರ್ಣ ಸಂಕರದಲ್ಲಿ ಅನುಲೋಮ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಲೋಮಗಳೆಂದು ಎರಡು ವಿಧ

ಅನುಲೋಮ ಕ್ರಮ : ಉತ್ತಮ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ನೀಚ (ಕೆಳವರ್ಣ)ಸ್ತ್ರೀ ಅಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುರುಷನು ತನ್ನ ಕೆಳಗಿನ ಮೂರು ವರ್ಣ(ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ ಮತ್ತು ಶೂದ್ರ) ದಲ್ಲಿನ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಪರಿಸಿದರೆ ಅವರಿಂದಂಟಾದ ಸಂತತಿ. ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಪುರುಷನು ತನ್ನ ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ವರ್ಣ(ವೈಶ್ಯ, ಶೂದ್ರ) ದವಳನ್ನು ಪರಿಸಿದಾಗ ಉಂಟಾದ ಸಂತತಿ. ಮತ್ತು ವೈಶ್ಯ ಪುರುಷನು ತನ್ನ ಕೆಳಗಿನವಳಾದ ಶೂದ್ರಳನ್ನು ಹೊಂದುವುದರಿಂದಂಟಾದ ಸಂತತಿ, ಇವುಗಳನ್ನು ಅನುಲೋಮ ಕ್ರಮವೆಂದು ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೋಷವು ಇದ್ದರೂ, ಸ್ತ್ರೀ ಮಾನ್ಯಳು ಮಾತೃಸಮಾನಳೂ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಸಂತತಿಗಳಿಂದ, ನೀಚ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರಿಸುವರು.

ಪ್ರತಿಲೋಮ ಕ್ರಮ : ಶೂದ್ರ ಪುರುಷನು ತನ್ನ ಮೇಲಿನ ವರ್ಣ ವೈಶ್ಯ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ) ಕನ್ಯೆಯರನ್ನು ಪರಿಸಿದಾಗ

ಉಂಟಾದ ಸಂತತಿ ವೈಶ್ಯ ಪುರುಷನು, ತನ್ನ ಮೇಲಿನ ಎರಡು ವರ್ಣ(ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ) ಕನ್ಯೆಯರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗುವುದರಿಂದಂಟಾದ ಸಂತತಿ. ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಪುರುಷನು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕನ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತನಾದಾಗ ಉಂಟಾದ ಸಂತತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಲೋಮ ಕ್ರಮವೆಂದೂ ಇದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ವರ್ಣ ಸಂಕರಗಳು ಅತೀ ನೀಚ ಜಾತಿಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ಜಾತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪುರುಷನಿಗೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಪ್ರಜೆಯು ಪಿತೃ ಸಮಾನವೆಂದೂ ಸ್ತ್ರೀಯು ನಿಕ್ರಷ್ಟಳಾದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೋಷವಿದ್ದರೂ, ಪಿತೃಕಾರ್ಯ ಯೋಗ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ವೈಶ್ಯಳಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರೆ ಅಂಬಷ್ಮನೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವನು. ಮುಂದೆ ಅವನಿಗೆ ಅವನ ಜಾತಿ (ಇದೇ ರೀತಿ ವರ್ಣ ಸಂಕರದಿಂದ ಜನಿಸಿದ)ಯ ಕನ್ಯೆಯು ಮುಖಾಂತರ ಅಂಬಷ್ಮಜಾತಿ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಅದೇರೀತಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯನಿಂದ ಶೂದ್ರಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೂರನಾದ ಉಗ್ರನೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಉಳಿದ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಕ್ಷತ್ರೀಯನಿಗೆ ಉಳಿದ ಎರಡರಲ್ಲಿ ವೈಶ್ಯರಿಗೆ ಶೂದ್ರರಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ಆರು ಮಂದಿ ಸಂತತಿಯನ್ನು ಅಪನರು ಎನ್ನುವರು. (ಅಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೋಷ) ಕ್ಷತ್ರೀಯನಿಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಸಂಜಾತನು ಸೂತನು, ವೈಶ್ಯನಿಗೆ ಕ್ಷತ್ರಿಯಳಲ್ಲಿ ಮಾಗಧನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಳಲ್ಲಿ ವೈದೇಹನು, ಶೂದ್ರನಿಗೆ ವೈಶ್ಯಳಲ್ಲಿ ಆಯೋಗವನು, ಕ್ಷತ್ರಿಯಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷತ್ರ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಳಲ್ಲಿ ಚಂಡಾಲನು (ಗಮನಿಸಿ ಅತಿ ನೀಚ ಜಾತಿಯ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಅತಿ ಉಚ್ಚಜಾತಿಯ ಸ್ತ್ರೀಯೊಡನೆ ಸಂಬಂಧ ದಿಂದ, ಚಂಡಾಲನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಅಂದರೆ ಪಂಚಮರಿಗಿಂತಲೂ ನೀಚ ಸಂತತಿ) ಅನುಲೋಮ ಪಿತೃಕಾಂತರ ವಿವಾಹದ ಅಂಬಷ್ಮರು ಉಗ್ರರಂತೆ, ಪ್ರತಿಲೋಮ ಕ್ಷತ್ರ ವೈದೇಹರು ಸ್ವರ್ಣಯೋಗ್ಯರು ಉಪನಯನ ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಇಲ್ಲದ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರೆ ಅವರು ವೇದ ಬಾಹ್ಯರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಂತರದ ಜಾತಿಯ ಪರಿವರ್ತನೆ ನೋಡಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಉಗ್ರ ಕನ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆವೃತನೂ ಅಂಬಷ್ಮಳಲ್ಲಿ ಆಭೀರನೂ ಆಯೋಗನಿಯಲ್ಲಿ ಧಿಗ್ಗುಣನೂ, ಶೂದ್ರ ಸಂಜಾತ ಆಯೋಗದ ಕ್ಷತ್ರ ಚಂಡಾಲರು ಮನುಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಅಧಮರು, ಪುತ್ರಫಲ ಇವರಿಂದ ಇಲ್ಲ. ಮಾಗಧ ವೈದೇಹ, ಸೂತರು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಧದ ಅಪಸದರು. ನಿಷಾದನಿಂದ ಶೂದ್ರಳಲ್ಲಿ ಪುಕ್ಕಸನು ಶೂದ್ರನಿಂದ ನಿಷಾದ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಕುಟನು. ಕ್ಷತ್ರವಿನಿಂದ ಉಗ್ರಳಲ್ಲಿ ಶ್ವಪಾಕನು ವೈದೇಹನಿಂದ ಅಂಬಷ್ಮಯಲ್ಲಿ ವೇಣನು. ಶುದ್ರವರ್ಣದಲ್ಲಿರುವವರು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಪನಯನ ಸಂಸ್ಕಾರ ಶೂನ್ಯರಾದರೆ ಅವರೂ ವ್ರಾತ್ಯರು ಪುತ್ರ ಕಾರ್ಯ ಆಯೋಗ್ಯ ರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವ್ರಾತ್ಯನ ಸಂತತಿಗೆ ಭೂರ್ಜ, ಕಂಟಕ,

ಅಮರ ಸುಳ್ಳದ ದಂಗೆ : ಗೌಡರುಗಳ ಪಾತ್ರ

— ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ

ಕ್ರಿ. ಶ. ಸು 1500ರಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಬಂದು ನೆಲೆ ನಿಂತ ಗೌಡ ಜನಾಂಗದವರು ಕ್ರಿ.ಶ. 1830 ರಪ್ಯಾಗುವಾಗ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದರು. ಹಾಗಾದುದರಿಂದಲೇ ಅಮರ ಸುಳ್ಳದ ದಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಸುಳ್ಳ ಪರಿಸರದ ಗೌಡ ಜನಾಂಗದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಅಮರ ಸುಳ್ಳದ ದಂಗೆ ಒಂದು ರೋಚಕವಾದ ಅಧ್ಯಾಯ. ಈ ದಂಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಡಿ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ (ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ 1974), ಎ. ಆರ್. ಶ್ರೀಶೈಲಯ್ಯ (ಶ್ರೀಶೈಲಯ್ಯ, 1956) ನಿರಂಜನ (ನಿರಂಜನ 1960) ಮೊದಲಾದವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ಹೋರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಇವರ ಲೇಖನಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದಾದರೂ ಗೌಡರುಗಳು ಒಟ್ಟು ಹೋರಾಟದ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದುದನ್ನು ಅವರಾರೂ ಗುರುತಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಲಾಗುವುದು. ದಂಗೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು

1. ಐಗೂರು ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಸುಳ್ಳಕ್ಕೆ ಗೌಡರು ಬರುವಾಗ ಅವರು ಇಕ್ಕೇರಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಕ್ರಿ.ಶ. 1700ರಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳ ಸೀಮೆ ಕೊಡಗಿನ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಈ ಗೌಡರುಗಳೂ ಕೊಡಗರಸನ ಆಧೀನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. (ಡಿ. ತಾ. ಶರ್ಮ 1957) ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರೂ ದುಡಿಮೆಗಾರರೂ ಆದ ಈ ಗೌಡರು ಕೊಡಗರಸನಿಗೆ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೊಡಗಿನ ಅರಸರೂ ಗೌಡರ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ತಾಳಿದ್ದರು. 1834 ಏಪ್ರಿಲ್ 11ರಂದು ಕರ್ನಾಟ ಪ್ರೇಸರನು ಕೊಡಗನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿ ಕೊಡ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡಗು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದ ಸುಳ್ಳ ಸೀಮೆಯನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ. (ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ 1974, ಪು 357) ವ್ಯಾಪಾರಿಕವಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಲೇರಿ ಮನೆತನಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠರಾಗಿದ್ದ ಸುಳ್ಳ ಪರಿಸರದ ಗೌಡರು ಇದರಿಂದ ಅಸಮಾಧಾನಗೊಂಡರು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಒಡೆದು ಆಳುವ ನೀತಿ ಗೌಡರಿಗೆ ತಿಳಿದದ್ದು ಹೀಗೆ. ಕ್ರಿ. ಶ. 1834 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 21ರಂದು ನಡೆದ ಈ ಘಟನೆಯಿಂದ 'ಅಮರ ಸುಳ್ಳದ ದಂಗೆ' ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ.

2. ದಂಗೆಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಘಟನೆ ಹೀಗಿದೆ. ಕೊಡಗರಸನಿಗೆ ಗೌಡರುಗಳು ಧಾನ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಹೊಸ ನೀತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಈಗ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಹಣಪಡೆದು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಕೃಷಿಕರಾಗಿದ್ದ ಗೌಡರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ತುಂಬ ನಷ್ಟವಾಗಿ ವರ್ತಕರಿಗೆ (ವರ್ತಕರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಂಕಣಿಗಳಾಗಿದ್ದರು) ಲಾಭವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದೂ ಗೌಡರ ಅಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

3. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಪ್ತ ದಿವಾನನಾಗಿದ್ದ ಲಕ್ಶ್ಮೀನಾರಾಯಣನ ಅಣ್ಣನಾದ ರಾಮಪ್ಪಯ್ಯನು ಸುಳ್ಳ ಪೇಟೆಗೆ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ

ಅಟ್ಟೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದ. ಭೂಮಾಲಕನಾದ ಈತ ಕ್ರೂರಿಯೂ ಸ್ವೀಲಂಪಟನೂ ಆಗಿದ್ದ. ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಂತೆ ಈತ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ. ಇವನ ವರ್ಪಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಜನರು ಇವನನ್ನು 'ಅಟ್ಟೂರು ದೊರೆ'ಯೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಬಿಳಿ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೇರಿ ಆತ ಸವಾರಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಂತಮಂಗಲದ ಜನರು ಇಂದೂ ಆಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವನಿಗೂ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೂ ಇದ್ದ ಸ್ನೇಹಚಾರದಿಂದಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರು ಈ ರಾಮಪ್ಪಯ್ಯನ ಬಗ್ಗೆಯೂ, ಅವನ ಸ್ನೇಹಿತರಾಗಿದ್ದ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೋಪಗೊಂಡರು.

4. ದಂಗೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟ ಪ್ರೇಸರನ ವರ್ತನೆ. ಆತ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರನ್ನು ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟೆಂಟ್ ವತಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತೋರುತ್ತದೆ. ಮೆಕ್ಕಾರ್ಟರ್ಮ್ಗೆ 1834ರಲ್ಲಿ ಆತ ಬರೆದ ಪತ್ರದಿಂದ ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. (ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ, 1974, ಪು.537) ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಅನುಯಾಯಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಇದರಿಂದ ಬೇಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮೇಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದಾಗಿ ಸುಳ್ಳ ಪರಿಸರದ ಗೌಡರುಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡಲು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡಿರಬೇಕು. ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದ ಅವರು ಕೈಗೊಂಡ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದ ಬಂಟರು, ಬಿಲ್ಲವರು, ಮಲೆಕುಡಿಯರು, ಒಪ್ಪಲೇಕಾಗಿತ್ತು.

ದಂಗೆ : ಮೊದಲ ಹಂತ

1834ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಗು ಸಂಸ್ಥಾನ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಅನಂತರ ಅಸಮಾಧಾನಗೊಂಡ ಸುಳ್ಳ ಸೀಮೆಯ ಜನಕ್ಕೆ ದಂಗೆಯೇಳಲು ಪ್ರಬಲವಾದ ಒಂದು ಕಾರಣ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಒಳಗೊಳಗೇ ಕುದಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಜನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರುಷದ ಅನಂತರ ದಂಗೆಯೇಳಲು ನೆವನವೊಂದು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅದಂದರೆ ಕ್ರಿ. ಶ. 1835ರ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸನ್ಯಾಸಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ. ಆಗ ಸುಳ್ಳ ಸೀಮೆಗೆ ಕಟ್ಟಿಮನೆಯಾಗಿದ್ದ ಕೂಜುಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಆತ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ತಾನು ಅಪರಂಪರ ನಂದೂ, ಲಿಂಗರಾಜೇಂದ್ರ, ಒಡೆಯನ ಅಣ್ಣ ಅಪ್ಪಾಜಿ ಅರಸನ ಮಗನೆಂದೂ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೊಡಗಿನ ಸಿಂಹಾಸನ ತನಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದ. ಕಟ್ಟಿ ಮನೆಯ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿದ್ದ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ ಅದನ್ನು ನಂಬಿ, ತನ್ನ ಕಡೆಯ ಗೌಡರಿಗಲ್ಲ ಹೇಳಿಕಳುಹಿಸಿದ. ಕಟ್ಟಿಮನೆಯವನಲ್ಲವಾದರೂ ಅಷ್ಟೇ ಘನಸ್ಥಿಕೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡ ಕೆದಂಬಾಡಿ ರಾಮಗೌಡ ಕಟ್ಟಿಮನೆಗೆ ಬಂದ. ಸುಳ್ಳ, ಪೆರಾಚೆ, ಅರಂತೋಡು, ಚೆಂಬು, ಚೊಕ್ಕಾಡಿ ಬೆಳ್ಳಾರ, ಪಂಜ, ಬಳ್ಳ, ಮೊದಲಾದ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದ ಗೌಡ ಪ್ರಮುಖರು ಈ ಅಪರಂಪಾರನ ಪರವಾಗಿ ಹೋರಾಡಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಸಿದ್ಧತೆ ಕ್ಯಾಲೀ ಹಾರ್ಡಿಗ ತಿಳಿದು

ಹೋದದ್ದರಿಂದ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ದಂಗೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಯಿತು. ಕೂಜುಗೋಡಿನಿಂದ ಬಿಸಿಲೆಫಾಟಿಗಾಗಿ ಸೋಮವಾರ ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಅಪರಂಪಾರನನ್ನು ಲೀಹಾರ್ಡಿಯ ಸೈನಿಕರು ಬಂಧಿಸಿ ಸೆರೆಮನೆಗೆ ತಳ್ಳಿದರು. ಸುಳ್ಳು ಪರಿಸರದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಈ ಘಟನೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಗೌಡ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಇದು ತಿಳಿಯಿತು. ಅವರು ಅಪರಂಪಾರ ಸೆರೆಗೆ ಹೋದದ್ದನ್ನು ಬಹಿರಂಗ ಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಪರಂಪರ ಸೆರೆಗೆ ತಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟ ವಿವರದಿಂದ ಗೌಡರು ಧೃತಿಗೆಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಅಪರಂಪಾರನ ಬಂಧನ ಕೆಲವರಿಗಷ್ಟೇ ತಿಳಿದಿತ್ತು.

ಏನಿದ್ದರೂ ಅಪರಂಪರನ ಬಂಧನದಿಂದ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಆರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ 'ದಂಗೆ' ಸ್ವಗಿತಗೊಂಡಿತು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹಿನ್ನಡೆಗೊಂಡ ದಂಗೆ ತೋರಿಕೆಗೆ ವಿಫಲವಾದರೂ ಅಂತರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಧಿಸಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ. ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ತಮ್ಮ ಸ್ವಕೈ ದಂಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳೀಯರನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಲು ಅದು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ದಂಗೆ : ಎರಡನೇ ಹಂತ

ಅಪರಂಪರನು ಬಂಧಿತನಾದರೂ ಸುಳ್ಳು ಪರಿಸರ ದಲ್ಲಿ ಆತ ಉರಿಸಿದ ಕಿಡಿ ಆರಲಿಲ್ಲ.

ಕೂಜುಗೋಡು ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡನೂ ಕೆದಂಬಾಡಿ ರಾಮಗೌಡನೂ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸಿದರು. ಅವರು ಶನಿವಾರ ಸಂತೆಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪುಟ್ಟ ಬಸಪ್ಪ ಎಂಬವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು 'ಇವನು ಅಪ್ಪಾಜಿ ಅರಸನ ಮಗನಾದ ನಂಜುಂಡಪ್ಪನೆಂದು ಸಾರಿದರು. ಹೋರಾಟದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅವನನ್ನು ಕಲ್ಯಾಣ ಸ್ವಾಮಿಯೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವನು ಹುಲಿ ಕಡಿದ ನಂಜಯ್ಯ. ಈ ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದ ಹೊರೆ ಹೊತ್ತವನು ಕೆದಂಬಾಡಿ ರಾಮಗೌಡ, ಈತ ತನ್ನ ಮನೆಯಿಂದ ಪತ್ತಿಮ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಇರುವ 'ಪ್ರಾಮಲೆ'ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣಸ್ವಾಮಿಗೆ ಆಶ್ರಮವೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟ. ಈ ಕಪಟ ಕಲ್ಯಾಣಸ್ವಾಮಿ. ತೋರಿಕೆಗೆ ಅಪರಂಪಾರನನ್ನೇ ಹೋಲುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಸುಳ್ಳಾದ ಗೌಡರು. ಮತ್ತಿತರ ಪ್ರಜೆಗಳು ಅವನು ಅಪ್ಪಾಜಿ ಅರಸನ ಎರಡನೇ ಮಗನೆಂಬುದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿದರು. ಸುಳ್ಳಾದಿಂದ ಭಾಗಮಂಡಲ ಕಡೆ ವಲಸೆ ಹೋದ ಗೌಡ ಜನಾಂಗದವರೂ ಇದನ್ನು ನಂಬಿದರು. ಕೆದಂಬಾಡಿ ರಾಮಗೌಡನ ಆಪ್ತನಾದ ಗುಡ್ಡಮನೆ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ ಭಾಗಮಂಡಲ ಕಡೆಯ ಗೌಡರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದ.

ಕಲ್ಯಾಣಸ್ವಾಮಿಗಾಗಿ ಸುಳ್ಳು - ಭಾಗಮಂಡಲದ ಗೌಡರು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿದ್ದು ಕ್ಯಾ ||ಲೀ ಹಾರ್ಡಿಗೆ ತಿಳಿಯದೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಲೀ ಹಾರ್ಡಿಯ ಆಪ್ತರಾಗಿದ್ದ ಚಿಪ್ಪುಡಿರ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಮತ್ತು ಅಪ್ಪಾರಂಡ ಬೋಪುಪ್ಪ ಇದನ್ನು ನಂಬಲಿಲ್ಲ. ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಮತ್ತು ಬೋಪು ಇಬ್ಬರೂ ಸೇರಿ ದಂಗೆಯನ್ನು ಮುರಿಯಲು

ಸಿದ್ಧರಾದರು. ಲೀ ಹಾರ್ಡಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕೆಲಸ ಅದು. ಏಕೆಂದರೆ ಚಾತಿಯಿಂದ ಕೊಡವರಾಗಿದ್ದ ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಮತ್ತು ಬೋಪು ಗೌಡರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ, ಇಡೀ ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ಸುಳ್ಳು ಸೀಮೆಯ ಜನ ದಂಗೆ ಎದ್ದಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಲೀ ಹಾರ್ಡಿಗೆ ಕೊನೇಪಕ್ಷ ಕೊಡವರನ್ನು ದಂಗೆಯಿಂದ ದೂರ ಉಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಆತ ಕೊಡವರಿಗೆ 'ಅದು ಗೌಡರ ದಂಗೆಯೆಂದೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಬಾರದೆಂದೂ' ಹೇಳಿದ. ಲೀ ಹಾರ್ಡಿಯ ಕುತಂತ್ರ ಫಲಿಸಿತು. ಕೊನೇವರೆಗೂ ಕೊಡವರು (ಬೆರಳಣಿಕೆಯ ಕೆಲವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ) ದಂಗೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಕೊಡವರು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದರಿಂದ ಗೌಡರು ಕೊಡವರ ವಿರುದ್ಧವೂ ಸಮರ ಸಾರುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಡು ಬಂದದ್ದು. ಸುಳ್ಳು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಚಾತಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕಂಡು ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಪೆರಾಚೆಯ ಬೀರಣ್ಣ ಬಂಟ, ಕುಂಜೆಯ ಸುಬ್ಬಾಯ ಹೆಗಡೆ, ಕರಣಿಕ ಸುಬ್ಬಯ್ಯರೇ ಮೊದಲಾದವರು ಗೌಡರಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹೋರಾಟದ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಹೋರಾಟಗಳು

ಬ್ರಿಟಿಷರ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆದ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು 'ಅಟ್ಟೂರದೊರೆ' ರಾಮಪ್ಪಯ್ಯನು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಹಾಗಾಗಿ ಸುಳ್ಳಾದ ಗೌಡರು ಮೊದಲು ರಾಮಪ್ಪಯ್ಯನನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಬಿಡಲು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಕೆದಂಬಾಡಿ ರಾಮ ಗೌಡನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿದ್ದ ಪಲವು ವೀರರು 1837ರ ಏಪ್ರಿಲ್ 6ರಂದು ರಾಮಪ್ಪಯ್ಯನ ಕೊಲೆ ಮಾಡುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರು. ಅದೇ ದಿನ ಭಾಗಮಂಡಲದಿಂದ ಅನೇಕ ವೀರರೂ ಗುಡ್ಡಮನೆ ಅಪ್ಪಯ್ಯನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ತೊಡಿಕಾನ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಂದು ದಂಗೆಯೊಡನೆ ಸೇರುವುದೆಂದೂ ನಿರ್ಣಯಿಸಲಾಯಿತು. ಕೊಲ್ಲಮೊಗರು ಸಮೀಪದ ಕೊಪ್ಪಡ್ಡ ಗೌಡರ ಮನೆ, ಕೂಜುಗೋಡು ಕಟ್ಟಿಮನೆ, ಕೆದಂಬಾಡಿ ರಾಮ ಗೌಡನ ಮನೆ, ದಂಗೆಯವರು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಸೇರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಬಾಗವಾಗಿತ್ತು.

ಕೆದಂಬಾಡಿ ರಾಮಗೌಡನ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಎಲ್ಲವೂ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಹೋರಾಟದ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ದುಡುಕು ಸ್ವಭಾವದ ಕುರುಂಜಿ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಿಗೆ ಏಪ್ರಿಲ್ 6ರ ವರೆಗೆ ಕಾಯುವಷ್ಟು ತಾಳ್ಮೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಭವಾ ಇನ್ನುವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ 1837ರ ಮಾರ್ಚ್ 28ಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟೂರು ರಾಮಪ್ಪಯ್ಯನ ಕೊಲೆಯಾಯಿತು. ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ದಿನಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಇಡು ನಡೆದುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾದದ್ದು ಸಹಜವೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೂ ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಇಲ್ಲದ ಈ ದಂಗೆಯವರು ಅದೇ ದಿನ ಸುಳ್ಳಾದ ಖಜಾನೆಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಭಾಗಮಂಡಲದಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಜನರು ಫಾತ್ಸ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಅದಕ್ಕೂ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ದಿನಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ದಂಗೆ ಆರಂಭವಾದದ್ದು ಕಾರಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರೂ ರಾಮಪ್ಪಯ್ಯನ ಕೊಲೆ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ತಾವುನಾಡು, ಬೆಂಗಳೂರು, ಕೆದಂಬಾಡಿ, ಭಾಗಮಂಡಲದ ಗೌಡ ವೀರರು ಕರಿಕೆ ತೊಡಿಕಾನದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಸುಳ್ಳು ಕಡೆ ಹೊರಟರು. 'ಗೌಡರು ದಂಗೆಯನ್ನು ಮುರಿಯಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದ ಕೊಡವರು ಇದನ್ನು ಲೀಹಾರ್ಡಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಲೀಹಾರ್ಡಿಯು ಕೊಡವರನ್ನೇ ಇದಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿದ. ಸುಭೇದಾರ ಮಾದಯ್ಯನು 1837 ಮಾರ್ಚ್ 31ರಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವೀರರನ್ನು ತೊಡಿಕಾನ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡತಡೆದು, ಅವರು ಸುಳ್ಳು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಬರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದ. ಇದು ದಂಗೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅತ್ಯಂತ ದೊಡ್ಡ ಹೊಡೆತ. ಲೀಹಾರ್ಡಿಯ ಆದೇಶದಂತೆ ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ 30ನೇ ರೆಜಿಮೆಂಟಿನ ಎರಡು ತುಕುಡಿ ಸೈನ್ಯದ ನೇತಾರನಾಗಿ ಬಂದ ಬೋಪ್ಪು ಎಪ್ಪಿಲ್ ಒಂದರಂದು 150 ಜನ ಗೌಡ ವೀರರನ್ನು ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಸೋಲಿಸಿ 6ಜನ ಗೌಡರನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಸು. 510 ಸೈನಿಕರು 160ಗೌಡರು ಹೋರಾಡಿ ಗೆಲ್ಲುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಾರದು.

ಸುಳ್ಳು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ಕೊಡಗಿನಿಂದ ವೀರರು ಬರುವುದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರೂ ಹಾಗಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ರಾಮಗೌಡ ಧೃತಿಗಡಲಿಲ್ಲ. ಸುಳ್ಳು ಖಜಾನೆಯನ್ನು ಲೂಟಿಮಾಡಿ ಬೇಂಗಮಲ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಅವರು ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಕಡೆ ನಡೆದರು. ಅದೇ ದಿನ ದಂಗೆಯವರು ಕಪಟ ಕಲ್ಯಾಣಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಠಾಜನೆಂದು ಘೋಷಿಸಿದರು ಈ ಹೊತ್ತಿಗೆ ದಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೇಪಕ್ಷ 2000ಜನರ ವೀರರಿದ್ದರೆಂದು ಕಾಟನ್ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. (ಕಾಟನ್: 1837) ಬೆಳ್ಳಾರೆಗೆ ಬಂದ ಎರಡು ದಿನದ ಅನಂತರ ಕಲ್ಯಾಣ ಸ್ವಾಮಿ ಕೂಜುಗೊಡು ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡರಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರವೊಂದು ಲಭ್ಯವಾಗಿದೆ- "I have arrived at the Bellary cutcheri and you are directed to proceed to Kotagoond immediatly taking the men with you of the villages under your charge and place 50 men at that place. To prevent the conveyance of the Company's Tappal! as well as to use arms against any persons who may pass through that road and communicate on thq subject. If you allow any papers to be carried away your will suffer punishment for the same, you will observe this and continue to conduct the duties faithfully" (ಕಾಟನ್. 1837)

ಈ ಪತ್ರದ ಮೂಲಕ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಸುಳ್ಳು ಸೀಮೆಗೆ ಕಾಲಿಡದಂತೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಸ್ವಾಮಿಯು ಜಾಗೃತ ವಹಿಸಿದ. ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಶೂರರು ಬರದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಗುಡ್ಡೆ ಮನೆ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡರಿಗೂ ಪತ್ರ ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು.

" I am living at Bellary renowned for affording you protection and continuing the reputation of this sanction as before. you will there fore proceed to my presence to have the visit of my feet and gain all your wishes ; should any of you delay in so doing, the Shivamahadeva will make such arrangements as may be deemed expedient for that purpose, you will consider this and be grateful. " (ಕಾಟನ್ : 1837) ಆದರೆ ಈ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡಗಿನಿಂದ ಏನಾದರೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಬಂದಂತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ವೀರರಲ್ಲ ಈಗಾಗಲೇ ಸೆರೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಬೆಳ್ಳಾರೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಸ್ವಾಮಿ ನಾಮ ಮಾತ್ರ ರಾಜನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನಿಗೆ ಓದಲೂ ಬರೆಯಲೂ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ವಾದ್ದರಿಂದ ಬರವಣಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕರಣಿಕ ಸುಬ್ಬರಾಯನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲದರ ನಿರ್ವಾಹಕ ಕೆದಂಬಾಡಿ ರಾಮಗೌಡನೇ ಆಗಿದ್ದ. ಎಪ್ಪಿಲ್ 3ರಂದು ಪುತ್ತೂರನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ದಂಗೆಯವರು ಎಪ್ಪಿಲ್ 4ರಂದು ಪಾಣೇಮಂಗಳೂರನ್ನು ಗೆದ್ದರು. ಕುಂಬಳೆಯ ಸುಬ್ಬಾಯ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಪಾಣೇಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ದಂಗೆಯವರನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡ. ಬಂಟವಾಳದ ಮತ್ತು ಪಾಣೇಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಕೊಂಕಣಿಗಳು ಮಾತ್ರ ದಂಗೆಯವರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ ದಂಗೆಯವರು ಎಪ್ಪಿಲ್ 5ರಂದು ಮಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದರು. -"The troops of the swamy having arrived to fight a battle against English ; you are directed to join us, taking of arms and other weapons which you may posses and if you act otherwise, the whole of your family will be beheaded,. There is a force consisting of 12 lakhs of troops expected and consequently you will send messages instantly as to your joining to force of the Swamy, as if otherwise you will suffer the consequences. If you will all join you will be protected. You must write with all haste on the receipt of this niroop. (ಕಾಟನ್ :1837) ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆದಂತೆ 12 ಲಕ್ಷ ಜನ ಇದ್ದಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ 12 ಸಾವಿರ ವೀರರು ಇದ್ದಿರಬಹುದು.

ಎಪ್ಪಿಲ್ 6ರಂದು (ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಆ ದಿನ ದಂಗೆ ಆರಂಭವಾಗಬೇಕಿತ್ತು) ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವೀರರು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಬ್ರಿಟಿಷರ 2ನೇ ರೆಜಿಮೆಂಟನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಮಂಗಳೂರನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇದು ಅವರ ಸುಳ್ಳು ದಂಗೆಯ

ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸಾಧನೆಯಾಗಿತ್ತು. 13 ದಿನದ ಅನಂತರ ಕಣ್ಮಾನರಿಂದ ಬಂದ ಆಂಗ್ಲರ "ಸುಸಜ್ಜಿತ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ವಿರರು ಶರಣಾದರು." ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲ ಓಡಿಹೋದರು.

ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ

ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿರರು ಬಂಧಿತರಾದರೂ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ಪೂರ್ತಿ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಮಂಗಳೂರು ಪತನವಾದ ಸುದ್ದಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಹೋರಾಟಗಾರರಿಗೆ ಹೊಸ ಹುರುಪು ಬಂದಿರಬೇಕು. ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಂದಾದರು. ಏಪ್ರಿಲ್ 8ರಂದು ಲೀ ಹಾರ್ಡಿ ಕೊಡಗರನ್ನು ಒಂದುಸೇರಿಸಿ ದಂಗೆಯ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಡುವವರಿಗೆ ಜಮ್ಮ ಕೊಡವೆನೆಂದೂ, ಕಂದಾಯ ವಚಾ ಮಾಡುವೆನೆಂದೂ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟನು. ಫಲವಾಗಿ ಕೊಡಗರಲ್ಲ ಗೌಡರ ವಿರುದ್ಧ ಬಂದಾದರು. (ಚಾತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ದಂಗೆಯ ದುರ್ಬಲ ಅಂಶವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಭಾವಿಸಬೇಕು.) ಏಪ್ರಿಲ್ 11ರಂದು ಗೌಡರ ಬೇಟೆಯಾಡಲು ಹೊರಟ ದೀವಾನ ಬೋಪು ಏಪ್ರಿಲ್ 17ರಲ್ಲಿ ಕೊಡಗಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವೀರರನ್ನು ಮಣಿಸುವಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದನು. ಅದೇ ದಿನ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡನು ಅವನ ಸಹಾಯಕರೂ ಬಂಧಿತರಾದರು. ಉತ್ತಯ್ಯ ಮಲ್ಲಯ್ಯ, ಮೊದಲಾದ ಕೊಡವರೂ ಸೆರೆಸಿಕ್ಕರು. ಈ ಹೋರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿವರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ಲೇಖನದ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರತಾದದ್ದು.

ಏಪ್ರಿಲ್ 19ರಂದು ಮಂಗಳೂರು ಕೋಟೆ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕೈವಶವಾದ ಅನಂತರ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನಾಗಿ ಶೂರರನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿಯಲಾಯಿತು. ಕಪಟ ಕಲ್ಯಾಣಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಕೆದಂಬಾಡಿ ರಾಮಗೌಡನ ತಲೆಗೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು. ಅಂದರೆ ಇವರು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಧಾನರಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಕುಕನೂರು ಚೆನ್ನಯ್ಯ ಕರನಿಕ ಸುಬ್ಬಯ್ಯರ ತಲೆಗೆ 5 ಸಾವಿರ ರೂ. ಘೋಷಿಸಲಾಯಿತು. ದಂಗೆಯ ಮತ್ತಾಯ

ಕರ್ನಲ್ ವಿಲಿಯಂ ಸನ್; ಕರಿಬಸವಯ್ಯ ಮೊದಲಾದವರ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ವಿರರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸೆರೆಹಿಡಿಯಲಾಯಿತು. 1837ನೇ ಇಸವಿ ಮೇ ಎರಡನೇ ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ಕೆದಂಬಾಡಿ ರಾಮಗೌಡರು ಸೆರೆ ಸಿಕ್ಕಿದರು. ಮೇ 15ರಂದು ಅವರಿಂದ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಯಿತು. ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಮಂಗಳೂರಿನ ಬಿಕರ್ನ ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಕೊಡಗಿನ ಬಂಡಾಯದ ಪ್ರಮುಖನಾಗಿದ್ದ ಅಪ್ಪಯ್ಯಗೌಡನನ್ನು 1837ರ ಅಕ್ಟೋಬರ 31ರಂದು ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿದಂತಾಯಿತು.

ದಂಗೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ದೀವಾನ ಬೋಪು, ಪೊನ್ನಪ್ಪ ಮೊದಲಾದ ಕೊಡವರಿಗೆ ಜೋಡು ನಳಿಗೆಯ ಕೋವಿಯನ್ನು, ಪದಕಗಳನ್ನು, ಜಮ್ಮಗಳನ್ನೂ ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಯಿತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವೀರರು ಒಂದೆಡೆ ನೆಲಕ್ಕಾಗಿ

ಪ್ರಾಣಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ದೇಶೀಯರೇ ಇದರಿಂದ ಲಾಭ ಪಡೆದು ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸದ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿಷಯವೇನಲ್ಲ.

ಸುಳ್ಳದ ವಿರರು ಗೆರಿಲ್ಲಾ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಂಶೋಧನೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕುದುರೆ ಮೇಲೆ ಬರುವ ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಬಿದಿರು ಗುತ್ತಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಹಾಕಿದ್ದು; ಬಿಸಿ ಅಂಬಲಿಯನ್ನು ಎರೆದು ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಓಡಿಸಿದ್ದು, ಇನ್ನೂ ಕಥೆಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಅರಮನೆಯಿಂದ ಈ ದಂಗೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದವು ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸಂಶೋಧನೆ ಆಗತಕ್ಕ ಸುಳ್ಳು ಪರಿಸರದ ಗೌಡರುಗಳು ದಂಗೆಯ ನೆನಪಿಗೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಕತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಉಪಸಂಹಾರ

ಇತಿಹಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣಮಟ್ಟದ ಅರಿವು ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಆಗತಕ್ಕ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಮರ ಸುಳ್ಳದ ದಂಗೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡವರು ದಂಗೆಗೆ ತಿರುಗಿ ನಿಂತದ್ದೇ ಹೋರಾಟದ ವಿಫಲತೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಜೊತೆಗೆ ಬರೇ ವೀರತನವೂ ಸಾಲದು. ಸಾಕಷ್ಟು ಮುಂದಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ ಮುಖಂಡರು ದಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಈ ಮಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಇತ್ತು ಅಷ್ಟೇ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಮರ ಸುಳ್ಳದ ವೀರರು ಬ್ರಿಟಿಷರ, ವಿರುದ್ಧ ನಿಂತು ಅನೇಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಡವರಾದರು. ಕೊಂಕಣಿಗರು, ಕೊಡವರು ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಡಿ ಅನೇಕ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಇಂದಿಗೂ ಈ ಜನಾಂಗದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಅಮರ ಸುಳ್ಳದ ವೀರರು ಹೋರಾಡಿ ಇತಿಹಾಸ ದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ದಾಖಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಶಾಶ್ವತ ನೆನಪಿಗೆ ಸುಳ್ಳು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೊಂದು ಸ್ಮಾರಕವನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ದಂಗೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಗೌಡರುಗಳು - ಪರಿಚಯ

1. **ಕೆದಂಬಾಡಿ ರಾಮ ಗೌಡ :** ಸುಳ್ಳು ತಾಲೂಕಿನ ಉಬರದ್ಡೆ ಮಿತ್ತೂರು ಗ್ರಾಮದ ಕೆದಂಬಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಇವನ ಮನೆ. ಭೂಮಾಲಕ ನ್ಯಾಯ ಪಕ್ಷಪಾತಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಜನಾನುರಾಗಿ ಯಾಗಿದ್ದ, ಇವನ ಮನೆತನದವರು ಈಗಲೂ ಕೊಡಗಿನ ಭಾಗಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ದಂಗೆಯ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಹಾಶೂರ. ಕೊನೆಗೆ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿದ.
2. **ಕೊಜುಗೋಡು ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ :** ಇವನು ಕಟ್ಟಿಮನೆಯವ ನಾದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಗೌಡರುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದ್ದ. ಇವನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನಾದ ಕುಂಬಗೌಡ ಹಾಲೇರಿ ಮನೆತನದ ಅಪ್ಪನಾಗಿದ್ದ. ಹಾಲೇರಿ ಮನೆತನವನ್ನು ತನ್ನ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಮೇಲೆ ಈತನಿಗೆ ದ್ವೇಷಬರಲು ಇದೇ ಕಾರಣ. ದಂಗೆಯ ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ

ಅಪರಂಪರ ಇವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಮುಂದೆ ಬೆಳ್ಳಾರೆ ಕೋಟೆ ದಂಗೆಯವರ ವಶವಾದಾಗ ಈತ 200 ಜನರನ್ನು ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿದ.

3. **ಕೂಡುಗೋಡು ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಗೌಡ :** ಇವನು ಬಹುಷಃ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡನ ಸಹೋದರ, ಗುಡ್ಡೆಮನೆ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡನೊಂದಿಗೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಸೆರೆಯಾಗಿ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿದ ಶೂರ.
4. **ಗುಡ್ಡೆಮನೆ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ :** ಸುಳ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಮಗೌಡ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡ. 1934ರಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಬೇದಾರನಾಗಿದ್ದ. ದಂಗೆಗೆ ಮಲೆಕುಡಿಯ ವೀರರನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದು ಈತ. ಕೊನೆಗೆ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿದ ವೀರ.
5. **ಗುಡ್ಡೆಮನೆ ತಮ್ಮಯ್ಯ ಗೌಡ :** ಇವನು ಗುಡ್ಡೆಮನೆ ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಗೌಡನ ಸಹೋದರ. ಅಮರಸೀಮೆಗೆ ಪಾರುಪತ್ರನಾಗಿದ್ದು ದರಿಂದ ಸುಳ್ಯ ಸೀಮೆಯ ಗೌಡರೊಂದಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ನೇಹವಿತ್ತು.
6. **ಕುರುಂಜಿ ಸುಬ್ರಾಯ ಗೌಡ :** ಕುಂಬ್ಲೆ ಗ್ರಾಮದವನು. ಅಟ್ಟೂರು ರಾಮಪ್ಪಯ್ಯನ ಕೊಲೆಯಲ್ಲಿ ಇವನನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಪಾತ್ರ.
7. **ಹುಲಿ ಕಡಿದ ನಂಜಯ್ಯ :** ಹುಲಿಯನ್ನು ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಕೊಂದ ಶೂರ. ದಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾದ.
8. **ಕುಕನೂರು ಚನ್ನಯ್ಯ :** ಸೊಣಂಗೆರಿಯ ಸಮೀಪದ ಕುಕನೂರಿನವನು. ಕೆದಂಬಾಡಿ ರಾಮಗೌಡನ ನೆಂಟಿ, ಮಹಾಶೂರ. ಇವನ ತಲೆ ತೋರಿಸಿದವರಿಗೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ

5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವುದೆಂದು ಸಾರಲಾಗಿತ್ತು. ಜೀವಾವಧಿ ಶಿಕ್ಷೆಗೊಳಗಾದವೀರ.

ಇವರಲ್ಲದೆ ಕೋಲ್ಕಾರು ಕೂಸಣ್ಣಗೌಡ, ಸರಕಜೆ ಮಲ್ಲಯ್ಯ, ಚಿಂಬು ಅಣ್ಣಿ ಗೌಡ ಮೊದಲಾದವರು ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲಿ ಕರಣಿಕ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಮತ್ತು ಸುಬೇದಾರ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಮುಖರು. ಈ ಲೇಕನವನ್ನು ಬರೆಯುವಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನಿತ್ತ ಗುರುಗಳಾದ ಡಾ. ಬಿ. ಎ. ವಿವೇಕ ರೈಯವರಿಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞತನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು :

1. ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ 1974 : ಕೊಡಗಿನ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಾರಾಂಗ, ಮೈಸೂರು ವಿ. ವಿ. ನಿಲಯ.
2. ನಿರಂಜನ 1960 : ಸ್ವಾಮಿ ಅಪರಂಪಾರ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣ ಸ್ವಾಮಿ.
3. ಶ್ರೀಶೈಲಯ ಎ. ಆರ್. 1956 : ಕಲ್ಯಾಣಪ್ಪನ ಕಾಟಕಾಯಿ
4. ಶರ್ಮ ತಿ. ತಾ. 1957 : ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮ, ಬೆಂಗಳೂರು
5. ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್ 1973 : ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಇತಿಹಾಸ, ಐ. ಬಿ. ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು.
6. Cottons report on the insurrection in canara and Coorg : - Mysore State, Archives 1837.

5 ನೇ ಪುಟದಿಂದ

ಆವಂತ್ಯ, ವಾಟಧಾನ, ಪುಷ್ಪಧ, ಶೈಖಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ. ಪ್ರಾತ್ಯರಾಜನನ್ನಿಂದ ಜನಿಸಿದವರನ್ನು ಝಲ್ಲ ಮಲ್ಲ, ನಿಚ್ಚಿಮಿ, ನಟಿ, ಕರಣ, ಖಿಸ, ದ್ರವಿಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸೂತ, ವೈದೇಹ, ಚಂಡಾಲ, ಮಾಗದ, ಕ್ಷತ್ರ ಆಯೋಗದ ಎಂಬ ಆರು ಮಂದಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ತಂದೆಗೆ ಸಮಾನ ಸಂತತಿಯು ಉಂಟಾಗುವುದು. ನೀಚ ಸಂತತಿಯವರು ಪುನಃ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಅತಿ ನೀಚ ಸಂತತಿಯು ಉಂಟಾಗುವುದು. ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಸಂಸ್ಕಾರ ಲೋಪದಿಂದಲೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಸಹವಾಸವಿಲ್ಲದೆಯೂ ಶೂದ್ರರಾದರು. (ಪಾಂಡುಕ, ಓಡ, ದ್ರವಿಡನು, ಕಾಂಬೋಜ, ಯವನ, ಶಕ, ಪಾರದ, ಅಪಹ್ಲವ, ಬೇನ, ಕಿರಾತ, ದರದ, ಖಶ ಇವರಲ್ಲ ಶೂದ್ರರಾದ ಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಚತುರ್ವರ್ಣದಿಂದ ಬಾಹ್ಯರಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ಜನರು ಕ್ರಿಯಾಹೀನರಾಗಿ ದಸ್ಯುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ ಶೂದ್ರರು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಏಳು ಸಂತತಿಯನ್ನು ಪಡೆದರೆ ಉಚ್ಚ ನೀಚ ಜಾತಿ

ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುವುದು. (ಉತ್ತಮ ಕುಲ ಉಂಟಾಗುವುದು) ನೀಚ ಸ್ತ್ರೀಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಪುರುಷನ ಸಂತತಿ ಮತ್ತು ಉಚ್ಚ ಸ್ತ್ರೀ ನೀಚ ಪುರುಷ ಸಂತತಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯದಿಂದ ನೀಚ ಸ್ತ್ರೀಯ ಪ್ರಚೀಯೇ ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ಪೂಜ್ಯ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತಪೋ ಬಲದಿಂದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಂತೆ [ಮಂತ್ರಿತ ಹವಿಸ್ಸು (ಪಾಯಸ) ಆದಲು ಬದಲಾಗಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಲದಲ್ಲೂ ಪರಶುರಾಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಲದಲ್ಲೂ ಜನಿಸಿದರು] ಬೀಜ ಬಲದಿಂದ ಋಷ್ಯ ಶೃಂಗನಂತೆ(ಋಷ್ಯ ಶೃಂಗರು, ವಿಭಾಂಡಕ ಮುನಿಗೆ ಜಿಂಕೆಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ವಿಭಾಂಡಕ ಮತ್ತು ಋಷ್ಯ ಶೃಂಗರ ತಪೋ ಭೂಮಿಯೇ ಶೃಂಗೇರಿ) ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರ (ಭೂಮಿ) ಪ್ರಾಧಾನ್ಯದಿಂದ ದೃತರಾಷ್ಟ್ರ (ಕರು) ಪಾಂಡು ರಾಜರಂತೆ ಜನಿಸುವರು. (ಸಂತಾನಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಮರಹಿತ ಸಮಾಗಮ ಶಾಸ್ತ್ರ ರೀತಿ ದೋಷವಿಲ್ಲ.)

— ಬಿಟ್ಟೀರ ಚೋಂದಮ್ಮ ಶಂಭು
ಆಧಾರ : ಮನು ಸ್ಮೃತಿ ಮತ್ತು ಪುರಾಣಗಳು.

ಸಂಗಾತಿ ಭವಿಷ್ಯ : ಫೆಬ್ರವರಿ 16- 28ರ ತನಕ

ಜ್ಯೋತಿಷರು : ಗಿರೀಶ್‌ಕುಮಾರ್, ಕೊಯನಾಡು

- ಮೇಷ ರಾಶಿ** : ದೈವಾನುಕೂಲವಿಲ್ಲ, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇಸರ. ಮನಸ್ಸು ಸ್ಥಿಮಿತದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನೇತ್ರಬಾದೆ ಕಾಣಿಸುವುದು. ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಿಲ್ಲ. ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿ.
- ವೃಷಭ ರಾಶಿ** : ಗೃಹವಲಯದಲ್ಲಿ ಕಿರಿ ಕಿರಿ ಪುನಃ ಕಾಡಬಹುದು. ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಏರು ಪೇರು ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಶನಿಯನ್ನು ಆರಾಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದರಿಂದ ಶುಭ.
- ಮಿಥುನ ರಾಶಿ** : ದೈವಾನುಕೂಲವಿದೆ. ಆದರೆ ಆರೋಗ್ಯಕಡೆ ಗಮನವಿರಿಸಿ. ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕರಗಳು ಬರಬಹುದು. ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವುದು. ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಇದೆ.
- ಕರ್ಕಾಟಕ ರಾಶಿ** : ದೈವಾನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯ ಹದಗೆಡುವುದು. ಅಪಘಾತ ಭಯವಿದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಮಟ್ಟ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸುವುದು. ದೇವತಾರಾಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ.
- ಸಿಂಹರಾಶಿ** : ದೈವಾನುಕೂಲವಿದೆ. ಗೃಹವಲಯದಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ. ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಲಾಭಾಂಶವಿದೆ. ಶತ್ರುಗಳ ತಂಟೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದು. ವಾಹನ ಖರೀದಿ ಯೋಗವಿದೆ.
- ಕನ್ಯಾರಾಶಿ** : ದೈವಾನುಕೂಲವಿದೆ. ಗೃಹವಲಯದಲ್ಲಿ ತುಸು ನೆಮ್ಮದಿ. ಹೊಸ ಭೂ ಸಂಬಂಧ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಪ್ರಸ್ತಾಪನೆಗೆ ಬರಲಿದೆ. ಮಾನಸಿಕ ಅಶಾಂತಿ ದೂರವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ. ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಉತ್ತಮವಿದೆ.
- ತುಲಾರಾಶಿ** : ದೈವಾನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಗೃಹವಲಯದಲ್ಲಿ ಕಿರಿಕಿರಿ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವಾಗ ಎಚ್ಚರ ಅಗತ್ಯ. ಶತ್ರುಗಳ ಭಯವಿದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಸುಧಾರಿಸುವುದು.
- ವೃಶ್ಚಿಕ ರಾಶಿ** : ದೈವಾನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯವು ಮತ್ತೆ ಹದಗೆಡುವುದು. ಪಿತ್ತ ಚಾಪೂ ಬರುವುದು. ಮನಸ್ಸು ಸ್ಥಿಮಿತದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮಾನಸಿಕ ಚಿಂತೆ ಕಾಡುವುದು. ದೇವತಾರಾಧನೆ ಮಾಡಿರಿ.
- ಧನಸ್ಸು ರಾಶಿ** : ದೈವಾನು ಕೂಲವಿದೆ. ಪ್ರಯಾಣದಿಂದ ತೊಂದರೆಯಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಿಸುವುದು. ಹೊಸ ಭೂಮಿ ಖರೀದಿ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೇವತಾರಾಧಾನೆ ನಡೆಯುವುದು. ಹಣಕಾಸು ಸ್ಥಿತಿ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.
- ಮಕರ ರಾಶಿ** : ದೈವಾನುಕೂಲವಿದೆ. ಗೃಹವಲಯದಲ್ಲಿ ತುಸು ನೆಮ್ಮದಿ. ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಲಾಭಾಂಶವಿದೆ. ಶತ್ರುಗಳ ವಂಚನೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವಿರಿ. ಎಚ್ಚರ ಅಗತ್ಯ.
- ಕುಂಭ ರಾಶಿ** : ದೈವಾನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಅನಾವಶ್ಯಕ ಸಂಚಾರದಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ ಇಲ್ಲ. ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸುವಿರಿ. ಗೃಹವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದ ವಾತಾವರಣವಿರುವುದು.
- ಮೀನ ರಾಶಿ** : ದೈವಾನುಕೂಲವಿಲ್ಲ. ಗೃಹವಲಯದಲ್ಲಿ ತುಸು ನೆಮ್ಮದಿ. ಹಣಕಾಸು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಲಾಭಾಂಶವಿದೆ. ಚಂಚಲ ಮನಸ್ಸು. ಅನಾವಶ್ಯಕ ಸಂಚಾರದಿಂದ ದೈವಿಗಡುವುದು ಬೇಡ. ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿ.

ಹಿತ್ತಲ ಮದ್ದು

ಕಿಸ್ಕಾರ (ಕೇಪಳ) : ಇದರ ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹೆಸರು ಇಕ್ಸೋರಾ ಕಾಕ್ಸಿನಿಯಾ (Ixora Coccinia) ಆಯುರ್ವೇದ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಕಿಸ್ಕಾರ ಹೂ ಮತ್ತು ಜೀರಿಗೆಯನ್ನು ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿಯ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅರೆದು ಲೇಪಿಸುವುದರಿಂದ ರಕ್ತ ದೋಷದಿಂದ ಉರಿಬಾವು ವಾಸಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸೀಯಾಳದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕುಸುಮ ತೆಗೆದ ಕಿಸ್ಕಾರ ಹೂವನ್ನು ಎರಡು ಹಿಡಿ ಹಾಕಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಿವಿಚಿ, ಸೋಸಿ ರಸದಷ್ಟೆ ಹಸುವಿನ ನೊರೆ ಹಾಲನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಚಮಚ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನೂ, ಒಂದು ಚಮಚ ದನದ ತುಪ್ಪವನ್ನು ಹಾಕಿ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಸೇವಿಸುವುದು. ಇದು ನಿಶ್ಚಾಣದಿಂದ ಕಿವಿ ಕೇಳದಾದರೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಔಷಧಿ. ಕಿಸ್ಕಾರದ ಬೇರಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯನ್ನು ತೆಂಗಿನ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅರೆದು, ಕಲಾಯಿ ಇಲ್ಲದ ತಾಮ್ರದ ಪಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಡ್ರೈ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ನೆಗೆದು ಬಂದ ಎಣ್ಣೆಯನ್ನು ಲೇಪಿಸುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಕೆಂಪು ಕಜ್ಜಿಗಳು ಗುಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಿಸ್ಕಾರದ ಬೇರನ್ನು ಕೊಂಡೆ ಮರದ ಕೆತ್ತೆಯೊಂದಿಗೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಅರೆದು ಲೇಪಿಸಿದರೆ ಬೆರಳಿನೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹುಣ್ಣು ಕೂಡಾ ವಾಸಿಯಾಗುವುದು. ಒಂದು ಲೋಟ ಹಾಲನ್ನು ಒಂದು ಹಿಡಿ ಕಿಸ್ಕಾರ ಹೂವಿನೊಂದಿಗೆ ಕುದಿಸಿ, ಸೋಸಿದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆಗಾಗ ಕಾಡುವ ವಾಂತಿ-ಭೇದಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಔಷಧಿ ಲಭ್ಯ.

ಬರಹ : ಹೊಸೂರು ತುಳಸಿಮಾಲ, ಚೇರಂಗಾಲ.

ಯೌವ್ವನದ ದಿವ್ಯತೆ

ಯೌವ್ವನ ಒಂದು ವರವೂ ಹೌದು, ಶಾಪವೂ ಹೌದು, ಯೌವ್ವನವೆಂದರೆ ಶಕ್ತಿ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಉತ್ತುಕತೆ, ವಿಚಾರಧಾರೆ, ಭಲ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೆಯೇ ಯೌವ್ವನ ಎಂದರೆ ತಿಳಿಗೇಡಿತನ, ದೌರ್ಬಲ್ಯ, ಅಹಂಕಾರ, ಕ್ರೋಧ, ಮದ, ಮತ್ಸರ, ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ತರುಣರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು.

ಯೌವ್ವನ ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಸತ್ತನಂತರವೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು. ತರುಣ ತರುಣಿಯರೆಂದರೆ ತಾರುಣ್ಯ ಇರುವವರು. ಈ ತಾರುಣ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯ ದಿವ್ಯ ಕೊಡುಗೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಬುದ್ಧಿ, (ಜ್ಞಾನ) ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಬೇಕು. ಇದೆ. ಅದು ಬರುವುದು ನಾವು ಪಡೆದ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಬುದ್ಧಿ ಅಥವಾ ಜ್ಞಾನವೆಂದರೇನು? ವಿದ್ಯೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸೌಂದರ್ಯ ಗುಪ್ತಧನ, ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವ ಸಾಧನ, ಗುರುಗಳ ಗುರು, ಆಪ್ತಬಂಧು, ಆರಾಧ್ಯ ದೇವತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಹೀನತೆ ಪಶುಸಮಾನ ಎಂಬುವರು.

ವಿದ್ಯೆ ವಿನಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಕೆಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಪಾಟಾಗಬೇಕು. ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 2 ವಿಧ. 1. ಮೆದುಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿದ್ಯೆ 2. ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿದ್ಯೆ ಹೃದಯ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿದ್ಯೆ ತಾಯಿ ಕಲಿಸಿದ, ಕಲಿಸುವ ವಿದ್ಯೆ, ಉದಾಹರಣೆ, ಸಹನೆ, ಕೃತಜ್ಞತೆ, ಕೆಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ದೂರವಿರುವುದು, ಸೌಜನ್ಯ, ಸಹಬಾಳೆ, ದಯೆ, ವಿನಯ, ಸತ್ಯ ಇವು ಹೃದಯದ ಸಂಪತ್ತು. ಮೆದುಳಿನ ವಿದ್ಯೆ ಭೋದಕರಿಂದ ಬಂದ ವಿದ್ಯೆ, ಬದುಕಿನ ವಿದ್ಯೆ, ನೌಕರಿ ವಿದ್ಯೆ, ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಣ ವಿದ್ಯೆ ಇದು ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಸುವ ವಿದ್ಯೆ. ಹೊಟ್ಟೆಯೆಂದರೆ ಒಂದು ನೆನಪಾಯಿತು. ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ನಂಬಿ, ಹೊಟ್ಟೆ ಕೆಟ್ಟಿತು. ಹೊಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಂಬಿ ನಾನು ಕೆಟ್ಟೆನು, ಎಂದಾಗ ಬಾರದು.

ತಂದೆ ತಾಯಂದಿರು ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಕಟ್ಟಿ, ಅನುಕೂಲ ಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿರಿಸಿ ನೋವನ್ನನುಭವಿಸಿ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಕಲಿಸಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯೌವ್ವನದ ಮದದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಬದಲು ಅವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯೆ ಕಲಿಯಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ವ್ಯಸನಪಡುವವರು ಹೆತ್ತತಾಯಿ. ಹೆತ್ತ ತಾಯಿಯನ್ನು ದುಃಖಕ್ಕೀಡುಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳು ನಡಿಸುವ ಜೀವನ ಪಾಪ ಮತ್ತು ಪಾತಕಿ ಜೀವನ. ಆದ್ದರಿಂದ ತರುಣ ತರುಣಿಯರು ವಿದ್ಯೆ ಎಂಬ ಶಾರದೆಯ ದಾಸರಾಗಬೇಕು. ಅವಳನ್ನು ಆದರಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಸಂತೋಷಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ವಿದ್ಯೆ. ಅದನ್ನು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲುಗಳಿಸಬೇಕು.

ವಿದ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಜೀವನ ಪರಿಯಂತೆ. ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆಯ ಚತುರತೆ ಯನ್ನು ಯೌವ್ವನದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಹತ್ತು

ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದವಾಗಬೇಕು. ಸತ್ತನಂತರ ಹೆಸರಿರಬೇಕು. ಇದೇ ಯೌವ್ವನದ ಗುರಿ.

ಯೌವ್ವನ ಆಕರ್ಷಣೀಯ, ಸಾಹಸಮಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಸಮಯವಿರುವ ಯೌವ್ವನದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಜನೋಪಯುಕ್ತ ಕಾರ್ಯ, ಸಮಾಜಸೇವೆ, ದೀನದಲಿತರ ಸೇವೆಗೆ ಮುಂದಾಗಬೇಕು. ಇಂದು ವಿದ್ಯೆಕಲಿತ ತರುಣ ತರುಣಿಯರ ಕನಸ್ಸು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಗೆ ನುಗ್ಗಬೇಕು. ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ, ಎಲ್ಲೇ ಇರಲಿ ಹ್ಯಾಗೇ ಇರಲಿ, ಹೇಗಾದರೂ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಲಿ ಎಂಬುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಹಣಗಳಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ ಅಲ್ಲ. ಗಳಿಸಿದ ಹಣವನ್ನು ಯಾವಗುಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದೇವೆಂಬುದೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುಣವಿಲ್ಲದವನ ಹಣ ಕ್ಷಣಿಕ.

ಯೌವ್ವನ ಎಂದರೆ ವೀರ್ಯ. ತರುಣ ತರುಣಿಯರು ವೀರವಂತರಾಗಬೇಕು ಅಂಜುಬರಕರಾಗಬಾರದು. ತಮ್ಮ ವೀರ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿ ಸಮಾಜಸೇವೆಗಾಗಿ ಸತತ ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಉಸಿರಾಟದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗಾಗಿ ಭಗವಂತನು ಮೂಗಿನ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತ ಸೋಸುವ ನಾಳವನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಧೂಮಪಾನದಿಂದ ಮಲಿನಗೊಳಿಸಬಾರದು. ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ವಾಸಕೋಶ, ಶ್ವಾಸನಾಳವನ್ನು ಮಾಧಕ ಪದಾರ್ಥದಿಂದ ಸುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಯೋಚನೆ. ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸರಸ್ವತಿ, ಇಂದ್ರಿಯ ಗಳಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗ ಉನ್ನತಿ ಕೆಲಸವಿರಬೇಕು. ಸಮಾಜಸೇವೆ ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ನಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸೇವೆ. ಇದು ಜನಾಂಗೀಯ ಸೇವೆ.

ನಾವು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿಯೋ ಬೇಡವಾಗಿಯೋ ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿರುತ್ತೇವೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಆ ಜನಾಂಗದ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪರಂಪರೆಗೆ ಬದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮನ್ನು ಜನಾಂಗದವರೆಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವುದು. ತರುಣ ತರುಣಿಯರು ತಮ್ಮ ತಾರುಣ್ಯವನ್ನು ಜನಾಂಗದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಮಗಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಜನಾಂಗಕ್ಕಾಗಿ, ಜನಾಂಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗಾಗಿ ಉದ್ಧಾರಮಾಡಬೇಕು. ಜನಾಂಗ ಉದ್ಧಾರ ನಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರ. ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಉದ್ಧಾರ ಸ್ವಾರ್ಥ ಅದು ತನ್ನ ನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಎಂಬುದನ್ನರಿಯಬೇಕು. ತನ್ನ ಗಳಿಕೆಯ ಕಿಂಚಿತ್ ಪಾಲನ್ನು, ತನ್ನ ಕಾರ್ಯದ ಬಹುಪಾಲನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ, ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಇಂದಿನ ಯುವ ಜನಾಂಗವು ಪಾಲಿಸುವುದು ಉತ್ತಮದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ.

— ಚೇಂದ್ರಮಾಡ ಗ. ಮುತ್ತಪ್ಪ, ಕುಶಾಲನಗರ.

ಜ್ಞಾನವು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು, ಅಜ್ಞಾನವು ಬಂಧನವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು.

ನೋವು

— ಬಿ. ಆರ್. ಜೋಯಪ್ಪ

ಬಿದ್ದು ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೇಸಾಯಗಾರ. ಬತ್ತದ ಬೆಳೆ ಕಟಾವು ಆದ ಕೂಡಲೆ ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ತರಕಾರಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅವನು ಯಾವುದೇ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಅದು ಮೊಳಕೆಯೊಡೆದು ಒಂದೆರಡು ಎಲೆ ಆಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮೊಲಗಳು ಎಲೆಯನ್ನು ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಉಪದ್ರವವನ್ನು ತಡೆಯಲು ಬಿದ್ದು ನಾನಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅವುಗಳು ಅವನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸಿದವಷ್ಟೇ!

'ಈ ಸತಿ ಮಾತ್ರ ಮೊಲಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಬಿದ್ದು ಬಿದ್ದುವೇ ಅಲ್ಲ' ಎಂದುಕೊಂಡ. ಬೀನ್ಸ್ ಕಾಳು ಬಿತ್ತಿ ಮೊಳಕೆಯೊಡೆದು ಒಂದೆರಡು ಎಲೆಗಳಾದವು. ಮೊಲಗಳಿಗೆ ಯಾರು 'ವೈರ್‌ಲೆಸ್ ಮೆಸೇಜ್' ಕೊಟ್ಟರೋ? ಬಿದ್ದು ಬೆಳೆಗೆ ಎದ್ದು ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ, ಕೇವಲ ಕಡ್ಡಿಗಳು ಮಾತ್ರ ನಿಂತಿವೆ. 'ಇವುಗಳಿಗೆ ಮಾರಿಬಡಿಯ' ಎಂದು ಬಯ್ಯುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಬಿದ್ದು ತನ್ನ ಹರ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಕಾಳನ್ನೂ ಬಿತ್ತಿದ. ಈ 'ಕೋಲು ಮೇಸ್ತ್ರಿ'ಗೆ ಹೆದರಿಯಾವೆ? ರಾತ್ರಿ ಒಂದೆರಡು ಸತಿ ತೋಟದ ಕಡೆ ಎಂದುಕೊಂಡ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ತೋಟದ ಕಡೆ ಹೊರಟ. ನೋಡುತ್ತಾನೆ: ಗಿಡಗಳು ಧ್ವಂಸ! ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಬಿದ್ದಂತಾಯಿತು.

ಈಗ ಇವಕ್ಕೆ ಗುಂಡೇ ಮದ್ದು ಎನ್ನುತ್ತ ಬಿದ್ದು ಕೋವಿಯನ್ನು ಚೊತೆ ಮಾಡಿದ. ನೆಲದಲ್ಲಿ ಒಳಿ ಮಾಡಿ ಸಂಜೆ ಒಳಿಕುಳಿತ. ಮಸುಕಾದ ಹೊತ್ತು ಗಾಢಾಂದಕಾರಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿತು. ಮೊಲದ ಸುಳಿವಿಲ್ಲ! ದರಿದ್ರ ಮೊಲ ಎಂದು ಶಪಿಸಿದ. ಮತ್ತೂ ಕುಳಿತ. ಚಂದ್ರ ಇನ್ನೇನು ಮೂಡುವ ಹೊತ್ತು. ಎಂಥದೋ ಒಂದು ಆಕಾರ ಚಲಿಸಿದಂತಾಯಿತು. ಅದು ಜಿಗಿದು ಕುಳಿತಿತು. ಇದು ಮೊಲವೇ ಹೌದು. ಇನ್ನೇಕೆ ತಡಮಾಡಲಿ ಎನ್ನುತ್ತ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಿದ. ಓಡಿ ನೋಡಿದ. ಸದ್ಯ ಅದು ಅಲ್ಲೇ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. 'ನಿನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊಡ್ಡೋಗ, ನನ್ನ ಬೀನ್ಸ್ ಗಿಡ ತಿಂದೂ ತಿಂದು ಕೊಳ್ಳಿದ್ದೀಯ' ಎನ್ನುತ್ತ ಎತ್ತಿಕೊಂಡ. ಅರರೇ! ಇದು ಮೊಲವಲ್ಲ, ಕತ್ತಿ ಬೆಕ್ಕು! ಏನಾದರಾಗಲಿ ಒಂದು ಗರಮ್ಮಾಗಿ ಹುಳಿಕಾಯಿಸಿದರಾಯ್ತು ಎನ್ನುತ್ತ ಖುಷಿಗೊಂಡ. 'ಗುರಿ ತಪ್ಪದ ಗಂಡು' ಅಂತ ಹೆಂಡತಿ ದೃಷ್ಟಿ ನಿವಾಳಿಸಿ ಒಳಗೆ ಕರೆಕೊಂಡಾಳಲ್ಲ ಎಂದುಕೊಂಡ.

"ಪಾತೀ, ಲೇ ಪಾತೀ" ಪಾತಿಗೆ ಗಡದ್ದು ನಿಧ್ರೆ.

"ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆಯೇ ಪಾತಿ" ಎಂದು ಬೊಬ್ಬೆ ಹಾಕಿದ.

ಬಿದ್ದು ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಪಾಪಾತಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ "ಪಾತೀ" ಅಂತ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಪಾತಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಳು. ಆಕೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ದೀಪವಿತ್ತು. ಬಿದ್ದು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕತ್ತಿಬೆಕ್ಕನ್ನು ಅವಳ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟ. ಪಾತಿ ಹೌಹಾರಿದಳು.

"ನಿಮ್ಮ ತಲೆ. ನಿಮ್ಮ ಬೇಟೆ ಕಲ್ಲಿದ್ದು ಯಾರು? ಕತ್ತಿ ಬೆಕ್ಕಿಗೂ ಮನೆ ಬೆಕ್ಕಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿದ ಬೇಟೆಗಾರ ಯಂಥ

ಬೇಟೆಗಾರ? ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ನನ್ನ ಮುದ್ದಿನ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಕೊಂದಾ..." ಅಂತ ಕಿರುಚಾಡಿದಳು. "ಓ! ಹೌದಲ್ಲೇ, ತುಂಡು ಕಿವಿ ಉದ್ದ ಬಾಲದ ಇದನ್ನು ಕತ್ತಿ ಬೆಕ್ಕಂತ ತಿಳಿಯೋದಿಲ್ಲೇ" ಎನ್ನುತ್ತ ಬಿದ್ದು ಜಗಲಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಕ್ಕಿಸಿದ.

ಮನೆ ಬೆಕ್ಕು ಹೋದ ಮೇಲೆ ಇಲಿಗಳ ಕಾಟವೂ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಮೊಲಗಳು ಮಾತ್ರ ಮಾಮೂಲಿಯಾದವು. ತಲೆ ಕೆಟ್ಟಂತಾದ ಬಿದ್ದು ಕುಟ್ಟಿಜ್ಜನೊಡನೆ ಮೊಲಗಳ ಉಪದ್ರವ ಕುರಿತು ಹೇಳಿಕೊಂಡ. ಕುಟ್ಟಿಜ್ಜ ಸುಮಾರು ಅರವತ್ತೆರ ಗಡಿದಾಟದ ಮುದುಕ. ಆ ಅಜ್ಜನ ತಲೆ ಯಾವಾಗಲೂ "ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲಾಂತ" ಅಲುಗಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಮಾಮೂಲಿ. ಅಜ್ಜನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಎರಡೇ ಎರಡು ಬಾಚಿ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಾಕಿ ಇಲ್ಲ. ಆ ಹಲ್ಲುಗಳೋ ಜಂತಿಯಿಂದ ಜಾರಿ ತುಟಿಯ ಹೊರಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದವು. ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಆ ಹಲ್ಲುಗಳು ಕಸಕಸಾಂತ ಅಲುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಎಲೆ ಅಡಿಕೆ ಜಗಿದು ಉಗುಳಿದರೆ ಆ ಕೆನ್ನೀರು ಗಡ್ಡಕ್ಕಾಗಿ ಇಳಿದು ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಎದೆ ಭಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಜಾರಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ಆ ಅಜ್ಜ ಮೊಲ ಹಿಡಿದ ಉಪಾಯ ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತುಂಟಾ?

"ನೀ ಯಂತಯಾ ಬಿದ್ದು. ಮೊಲ ಹಿಡಿಯಕ್ಕೆ ನಾನೊಂದು ಪ್ಲಾನು ಹೇಳ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನ ತ್ರ ಕೋವಿ ಉಂಟಾ?"

"ಉಂಟು"

"ನಾಯಿಗಳುಂಟಾ"

"ಉಂಟು"

"ಕರೆಕಾಡುಂಟೋ"

"ಉಂಟು"

"ಮತ್ತಿನ್ನೇನು, ಮೊಲ ಸಿಕ್ಕೊಂತ ತಿಳ್ಳಾ"

"ನಾ ಯಂತ ಮಾಡ್ಕೇಕು ಚಾಂಪಾ" ಅಂತ ಬಿದ್ದು ದುಂಬಾಲು ಬಿದ್ದ. "ನೀನ್ ಕರೆಕಾಡಲ್ಲಿ ನಾಯ್ತು ಚೂ ಬಿಡು. ಅದು ಬೊಗುಳ್ತಾ ಓಡ್ತಾಗ ನೀನೂ ಚೂತ್ ಓಡು. ಕೈಲೊಂದು ಸಣ್ಣ ಹಗ್ಗ ಇರ್ತಿ. ಕೋವಿ ಹಿಡ್ಕೊಂಡು ರೆಡಿಯಾಗು. ಒಂದೋ ಮೊಲ ಜಿಗಿದು ಓಡೋಗ್ತದೆ. ಒಂದೋ ನಾಯಿ ಹಿಡ್ತಾತು. ಇಲ್ಲಾ ನೀನ್ ಗುಂಡು ಹೊಡೀಬೌದು." ಬಿದ್ದುವಿಗೆ ಒಳಗೊಳಗೇ ತರುಪ್ಪಕು. ಯಾಕೆ ಗೊತ್ತಾ? ಮೊಲದ ಚೊತೆ ನಾಯಿ ಓಡೋವಾಗ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದ್ರೆ ಅದು ಮೊಲಕ್ಕೇ ಬಡೀತದೇಂತ ಯಾವ ಗ್ಯಾರಂಟಿ? ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ಮನೆ ಬೆಕ್ಕನ್ನೇ ಹೊಡ್ಡ ಭೂಪ ತಾನೆ! ಅದಿರ್ತಿ. ಬಿದ್ದುಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಕಾಡಿತು. ಬೇಟೆಗಾರನ ಕೈಲಿ ಕತ್ತಿ, ಕೋವಿ ಇರೋದೇನೋ ಸರಿ. ಆದ್ರೆ...

"ಚಾಂಪಾ ಕೈಲಿ ಹಗ್ಗ ಇರ್ತಿ ಅಂದ್ರಲ್ಲ, ಯಾಕೆ?"

"ಅಯ್ಯೋ ನೀನೊಬ್ಬ ಪೆದ್ದು. ಮೊಲ ಕರೆ ಕಾಡಲ್ಲಿ ಪೊದೆಯೊಳ್ಳೆ ಮರಿ ಹಾಕಿರುತ್ತೆ. ನಾಯಿ ಬೊಗುಳ್ತಾ ಓಡ್ತಾಗ

ಮೊಲ ಹದ್ದಿ ಮರೀನ ಬುಟ್ಟು ಓಡುತ್ತೆ. ನಿನ್ನ ಗುಂಡ್ಲೆ ಆ ಮೊಲ ಸಿಗ್ಗೆ ಇದ್ರೆ ಆ ಮರಿ ಉಂಟಲ್ಲ ಅದ್ಲೆ ಹಿಡ್ಯೊ. ಮರೀನ ಹಿಡ್ಯೊಂಡು ಅದ್ರೆ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಈ ಹಗ್ಗನ ಹಾಕು. ಮರೀನ ಹಿಡ್ಯೊಂಡು ಸೀದ ಮನೆಗೆ ಬಾ. ನಾಯಿನ ಮನೆಲಿ ಕಟ್ಟು. ಸಂಜೆ ಚೀಮಲ್ಲಿ ಆ ಮರಿ ಎಲ್ಲಿತ್ತೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಯ್ಯು ಇದ್ದೆಡೆ ಗೊಟಕ್ಕೆ ಮರೀನ ಕಟ್ಟು. ನೀನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಾಣ್ಕೊಗೆ ಕೋವಿ ಹಿಡ್ಯೊಂಡು ಕೊತ್ಯೊ. ಮರೀನ ಹುಡುಕ್ತಾ ಹುಡುಕ್ತಾ ತಾಯಿ ಮೊಲ ಅಲ್ಲೆ ಬಂದೇ ಬರ್ದದೆ. ಮರೀ ಹತ್ರ ಬಂದು ಅದ್ಲೆ ಮುದ್ದುಡ್ಲೆ ಆಗ ಗುಂಡು ಹೊಡಿ. ತಿಳಿತಾ ಬಿದ್ದಣ್ಣಾ" ಅನ್ನುತ್ತಾ ಅಂಗೈ ಮೇಲೆ ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪಿಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಣ್ಣು ಬೆರೆಸಿ ತೀಡಿ ಮುದ್ದೆ ಮಾಡಿ ಹೊರ ಇಣುಕಿ ತುಟಿ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತ ಹಲ್ಲಿಗೆ ಉಜ್ಜಿ ಬಾಯೊಳಗಿಟ್ಟು ಅಂಗೈಗಳನ್ನು ತಟ್ಟಿ ಮುಗುಳ್ಳಕ್ಕೆ.

ಬಿದ್ದು, ಕುಟ್ಟಿಜ್ಜನ ಉಪಾಯವನ್ನು ನೆನೆದು " ಈ ಚಾಂಪನ ತಲೆ ಅಂದ್ರೆ ತಲೆ" ಅಂದುಕೊಂಡ. ನಂಗೊ ಪಾಲುಂಟು ಗೊತ್ತಂಟಲ್ಲಾ ಅಂತ ಅಜ್ಜ ನಕ್ಕ. ಆಗ ಬಾಯೊಳಗಿಂದ ತುಟಿಯನ್ನು ಸರಿಸಿದ ಕನ್ನೀರಾ ಪಚಕ್ಕನೆ ಹೊರಚೆಲ್ಲಿತು.

ಬಿದ್ದುವಿಗೆ ಆ ದಿನ ಸಂಭ್ರಮವೋ ಸಂಭ್ರಮ. ರಾತ್ರಿಯ ಊಟಕ್ಕೆ ಮೊಲದ ಮಾಂಸ ಎಂದು ಗುಣುಗುಣು ಅಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬೇಟೆಗೆ ತಯಾರಿ ಮಾಡಿದ. ಬುಗುರಿ ಹಗ್ಗದಂಥ ಹಗ್ಗವೊಂದನ್ನು ಚೇಬಿಗೆ ತುರುಕಿಕೊಂಡ. ಕೋವಿ ತಕ್ಕೊಂಡು ನಾಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು "ಪಾತಿ"ಗೆ ಹೇಳಿ ಹೊರಟ. ನಾಯಿಗಂತೂ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಉತ್ಸಾಹ. ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಅಟ್ಟುವಲ್ಲಿಂದ ನಾಯಿಯು ಬೇಟೆ ಶುರುಮಾಡಿತು.

ಗದ್ದೆ ಪಕ್ಕದ ಕರೆಕಾಡಿನತ್ತ ನಾಯಿಯನ್ನು ಚೂ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲವು ಚೋರ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹಾರಿದವು. ಹುಲ್ಲು ಬೇರನ್ನು ಚುಕ್ಕೆ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದ ನಾಡು ಹಂದಿಗಳು 'ಗೊಗಾ'ಎಂದು ಜಿಗಿದು ಕಣ್ಮರೆಯಾದವು. ಆದರೆ ಮೊಲಗಳು ಮಾತ್ರ ಪತ್ತೇ ಇಲ್ಲ! ಕದ್ದು ಹೋದ ಬಳಿಕ ಕಳ್ಳರನ್ನು ಹುಡುಕಿದಂತಾಯ್ತೇನೋ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ನಾಯಿ ಬೊಗಳಿತು. ಕೂಡಲೆ ಬಿದ್ದು ಅತ್ತ ಓಡಿ ಹೋದ. ಒಂದು ಬೂದು ಬಣ್ಣದ ದೊಡ್ಡ ಮೊಲ ಚೆಂಡು ನೆಗೆದಂತೆ ನೆಗೆದು ನೆಗೆದು ಓಡುತ್ತಿತ್ತು. ನಾಯಿಯಂತೂ ಹಿಡಿದೇಬಿಟ್ಟೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ಸಾಗಿತು. ಬಿದ್ದು ಕೋವಿ ಎತ್ತಿ ಗುರಿ ಹಿಡಿದ. ಆದರೇನು? ಗುಂಡು ಹೊಡೆದರೆ ಮೊಲದ ಚೊತೆಗೆ ನಾಯಿಯೂ ಸಾಯುತ್ತದೆಂಬ ಸಮಸ್ಯೆ ಕಾಡಿತು. ಕೋವಿಯನ್ನು ಗುರಿಯಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾಯಿಯು 'ಕುಯ್ಯೋ ಕುಯ್ಯೋ! ಶಬ್ದ ಕೇಳಿತು.

ಓ! ನಾಯಿಯೇ ನರಳುತ್ತಿದೆ! ಮೊಲವೇನಾದರೂ ತಿರುಗಿ ನಿಂತು ನಾಯಿಗೆ ಕಚ್ಚಿತಾ? ಏನೇನೋ ಯೋಚಿಸಿ ನಾಯಿಯು ನರಳಾಡುವ ಸದ್ದಿನ ಕಡೆ ಓಡಿ ನೋಡಿದರೆ ನಾಯಿ ಓಡುವ ರಭಸದಲ್ಲಿ ಮರಕ್ಕೆ ಢಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದು ಬಿದ್ದುಕೊಂಡು

ಉರುಳಾಡುತ್ತಿದೆ. ಬಿದ್ದುವನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ 'ಕಂಯ್ ಕಂಯ್' ಅನ್ನುತ್ತ ಬಂದು ಇವನ ಕಾಲ ಸಂದಿಗೆ ನುಗ್ಗಿತು. ಅದರ ತಲೆ ಮೈಯನ್ನು ಸವರಿದ ಬಿದ್ದುವಿಗೆ ಕುಟ್ಟಿಜ್ಜನ ಹಲ್ಲನ್ನು ಕುಟ್ಟಿ ಮುರಿದು ಬಿಡಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟು ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು. ಕೊನೆಯ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಿ ಮೊಲ ಓಡಿದ ಕಡೆ ಹತ್ತಾರು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದ. ಪ್ರಯೋಜನ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ತಿರುಗಿ ಬಂದ. ಹಾಗೇ ಒಂದು ಪೊದೆಯತ್ತ ನುಗ್ಗಿದ. ಅಲ್ಲೊಂದು ಮರ. ಆ ಮರದ ಬೇರು ಅಂಕು ಡೊಂಕಾಗಿ ಸುತ್ತಿ ಅತ್ತ ನೆಲದೊಳಗೆ ನುಗ್ಗಿತ್ತು. ಆ ಬೇರಿನ ಸಂದಿಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಕಂಡಂತಾಗಲು ಮತ್ತೂ ಇಣುಕಿದ. ಮೂರು ಮುದ್ದಾದ ಮೊಲದ ಮರಿಗಳು!

"ಕುಟ್ಟಿಜ್ಜನ ಪ್ಲಾನು ಕರೇಟ್!" ಬಿದ್ದುವಿಗೆ ಅಜ್ಜನ ಮೇಲೆ ಈಗ ಪ್ರೀತಿ ಉಕ್ಕಿತು. ಮರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಅತ್ತ ಬಗ್ಗಿದ. ಇವನ ಕಂಡು ಮರಿಗಳು ಅತ್ತಿತ್ತ ಓಡಲೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮೂರು ಮರಿಗಳ ಕಿವಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಮಾಡಿ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ನೇತಾಡಿಸಿದ. ಅವುಗಳು ವಿಲವಿಲ ಒದ್ದಾಡಿದವು. ಎಡ ಕಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕೋವಿಯನ್ನು ಅದುಮಿ ಹಾವು ಸುತ್ತಿದಂತೆ ಕೋವಿಯನ್ನು ಎಡಗೈಯಿಂದ ಸುತ್ತಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮನೆಯತ್ತ ಹೊರಟ. ನಾಯಿಯು ತನಗಾಗಿದ್ದ ನೋವನ್ನೂ ಮರೆತು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೆಗೆಯುತ್ತ ಮರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲು ಪೇಚಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಕೋವಿಯ ಕೊಳದಿಂದ ಚುಚ್ಚುತ್ತ ಓಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸಿದ, ಆದರೆ ನಾಯಿ ಬಿಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹಾರಿ ಹಾರಿ ಹಿಡಿಯಲು ನೋಡಿತು. ಬಿದ್ದು ನಾಯಿಗೆ ಒದ್ದ. 'ಕಂಯ್ಯೋ' ಎನ್ನುತ್ತ ದೂರ ಸರಿಯಿತು.

ಮನೆ ತಲುಪಿದ ಬಿದ್ದು ಎರಡು ಮರಿಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದ. ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ. ನಾಯಿಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಹಾಕಲು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಹೇಳಿ ಹೊರಟ. ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮರಿಯ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಬುಗುರಿ ಹಗ್ಗವನ್ನು ಹಾಕಿ, ಕೋವಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮೊಲದ ಮರಿಗಳಿದ್ದ ಪೊದೆಯತ್ತ ನಡೆದ. ಇತ್ತ ಮನೆಕಡೆ ನಾಯಿಯ ಬೊಗಳಾಟ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತಿತು.

ಮರಿಯನ್ನು ಪೊದೆಗಿಂತ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿದ. ಆ ಮರಿ ಅತ್ತಿತ್ತ ಎಳೆದಾಡುತ್ತಿತ್ತು. "ನಿಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆ ಜೀವ ಹೋದಂಗೆ ಆಡ್ತೀಯ" ಅಂತ ಮರಿಗೆ ಬಯ್ಯು ದೂರದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಿ ಕುಳಿತ. ಮರಿ ಎಳೆದಾಡುತ್ತಲೇ ಇತ್ತ. ಬಿದ್ದು ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಮರಿಯತ್ತ ಗುರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಾಯಿ ಮೊಲದ ಬರುವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ. ಸಂಜೆ ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿತ್ತು. "ಈ ದರಿದ್ರ ಮೊಲಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಮರಿಗಳ್ಳೆ ಕೂಡ ಗ್ಯಾನ ಇಲ್ಲ" ಎಂದುಕೊಂಡ. ತೊಡೆಯನ್ನು ಪರಪರ ಕೆರೆದುಕೊಂಡ. ತಾಯಿ ಮೊಲ ಮರಿಯ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಗುಂಡು ಹೊಡೆದಿತು. ಮರಿಗೆ ಹಾಲು ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಹೊಡೆದಾರ್ಪು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಗುಂಡಿಗೆ ಮರಿಯೂ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಾರದು, ಸಾಕಬೇಕು ಎಂಬ ಆಸೆ ಬೇರೆ ಬಿದ್ದುವಿಗೆ.

ಸಂಜೆ ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಆಪತ್ತಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮೊಲ ಮರಿಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದೇ ಬಂತು. ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಮರಿಗಳ ಬಾಯಿಗಾಗಿ ಹಾಲು ಹಾತೊರೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಜೀವ ಭಯ. ಮತ್ತೆ ನಾಯಿ ಬರಬಹುದಾ? ಇಲ್ಲ ಮರಿಗಳನ್ನು ಆ ಕೂಡಲೆ ನೋಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ತನ್ನ ಗೂಡಿನ ಸಮೀಪ ಬಂದು ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಮರಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಅತ್ತಿತ್ತ ಮೂಸಿತು. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲೋ ಇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಅರಿಯಿತು. ವಾಸನೆ ಹಿಡಿಯಿತು. ವಾಸನೆ ಬಂದತ್ತಲೇ ನಡೆಯಿತು. ಅತ್ತ ಕಡೆ ಒಂದು ಮರಿ ಇತ್ತ ಬರಲು ಎಳೆದಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಂಡಿತು. ಓ! ಹೌದು, ನನ್ನ ಮುದ್ದು ಕಂದನೇ ಅದು. ಉಳಿದವೆಲ್ಲಿ? ಸದ್ಯ ಈ ಕಂದನನ್ನಾದರೂ ಅಪ್ಪಿ ಮುದ್ದಾಡುತ್ತೇನೆಂದುಕೊಂಡು ಹಿಂದೆ ಮುಂದು ನೋಡದೆ ಆ ಮರಿಯೆಡೆಗೆ ಓಡಿ ಬಂತು. ಹಸಿದ ಮರಿ ಅಮ್ಮನ ಹಾಲಿಗಾಗಿ ತವಕಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅಮ್ಮನನ್ನು ಕಂಡ ಮರಿ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕರೆಯಿತು. 'ಓ ಬಂದೇ ನನ್ನ ಚಿನ್ನಾ' ಅನ್ನುವಂತೆ ಅಪ್ಪಿ ಮುದ್ದಾಡಬೇಕೆನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ "ಢಂ....." ಗುಂಡಿನ ಸದ್ದು! ಆ ಗುಂಡಿನ ಹೊಗೆಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ಮೊಲ ಮರಿಯನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಸತ್ತಿತು. ಮರಿ ಎಳೆದಾಡಿ ಮುದ್ದಾಡಿ ಕುಳಿತಿತು. ಬಿದ್ದು ಸತ್ತ ಮೊಲವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡ. ಮರಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಅದರ ಕಿವಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ. ಸತ್ತ ತಾಯಿ ಮೊಲವನ್ನು ಹೆಗಲಮೇಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮನೆಯತ್ತ ನಡೆದ.

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಯಿ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ನಾಲಗೆಯನ್ನು ಹೊರ ಹಾಕಿ ಬಾಯನ್ನು ನೆಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಮನೆಯೊಳಗೆ ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಎರಡು ಮರಿಗಳೂ ನಾಯಿಯ ಹೊಟ್ಟೆ ಸೇರಿದ್ದವು.

ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕರೆದು ಬೇಟೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಚ್ಚಿ ಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದ. ಸತ್ತ ಮೊಲವನ್ನು ಮೇಜಿನ ಮೇಲಿಡಲು ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಬಿದ್ದುವಿನ ಎಡಭಾಗದ ಎದೆಯ ಮೇಲಿನ ಅಂಗಿಯನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾಳೆ. ಆ ಅಂಗಿ ಹಾಲಿನಿಂದ ಒದ್ದೆಯಾಗಿತ್ತು. ಹೌದು, ಮರಿಗಳಿಗಾಗಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ ತಾಯಿ ಮೊಲದ ಕೆಚ್ಚಲಿನಿಂದ ಹಾಲು ಬಿದ್ದುವಿನ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಹರಿದಿತ್ತು.

ಆಕೆ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು ಗಂಡನನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿದಳು. ಆ ನೋಟದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸತ್ತ ಕಂದನ ನೆನಪು ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು.

ಶುಭ ವಿವಾಹ

ಚೆಟ್ಟಿಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಪೇರಿಯನ ಜಯಾನಂದ ಇವರ ಮಗಳು ಚಿಂತನ ಮತ್ತು ಸುಳ್ಯ ತಾಲೋಕು ಮೊಣೆಬೆಟ್ಟು ಪುರುಶೋತ್ತಮ ಗೌಡರ ಮಗ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಇವರ ವಿವಾಹವು ದಿನಾಂಕ 9-2-2001 ರಂದು ಮಡಿಕೇರಿಯ ಕೆಳಗಿನ ಗೌಡ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟದಲ್ಲಿ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿತು.

ನಾ ಕಂಡ ಲೋಕ

ಕತ್ತಲೆಯ ಕಾರ್ಮೋಡಗಳ ನಡುವೆ

ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ

ಮಿನುಗುವ ನಕ್ಷತ್ರ,

ನಯನ ಮನೋಹರವಾದ ಆ ನಕ್ಷತ್ರ

ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತನ್ನ ಮನವನ್ನು

ಸೂರೆಗೊಂಡಿತ್ತು.

ತನಗಾಗಿಯೇ ಜನಿಸಿದೆಯೋ

ಎಂಬಂತೆ ತನ್ನೆಡೆ ಮನವನ್ನು

ಆಕರ್ಷಿಸಲಾರಂಭಿಸಿತು,

ನಕ್ಷತ್ರದ ಕಾಂತಿಗೆ ತನ್ನನ್ನೇ ಮರೆತು

ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲೇ

ಮುಳುಗಿ ಹೋದನು,

ತನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿರುವುದು

ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತ್ತು.

ಮೊದ ಮೊದಲು ತನ್ನ ಅಂತರವನ್ನು

ಬಾಹ್ಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಗೋಚರಿಸಿತ್ತು,

ಆದರೂ ಕಾಂತಿಯ ಆಕರ್ಷಣೆಯಿಂದ

ಏನು ತಿಳಿಯದ ಮುಗ್ಧನ ಹಾಗೆ

ತನ್ನನ್ನೇ ಅರ್ಪಿಸಿದ,

ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಆ ನಕ್ಷತ್ರದ

ಸವಿಯನ್ನು ಸವಿಯಲು ನಾನೊಬ್ಬನೇ

ಅಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಜೀವಿಗಳು ಇವೆ

ಎಂದು ಮನವರಿಕೆಯಾಯಿತು,

ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು

ದಿವಸಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಮಿನುಗುವ

ಆ ನಕ್ಷತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿ ತನ್ನ ಹುಚ್ಚು

ತನಕ್ಕೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಮುಕ್ಕಾಟರ ಎನ್. ರವಿಕುಮಾರ್ ಕೆ. ಆರ್. ನಗರ.

ವಾಂಟೆಡ್ ಮಿಸ್ಟರ್ ರಾಜು : [ನಮ್ಮ ರಾಜು ಮಂಜ ಕಥೆ]

ಲೇಖನ : ಶಂಕರನ ಬಸಪ್ಪ

ಧಾರಾವಾಯಿ - 27

ಶಾಂತಿ ಗೂಡೆನ ಮನೆಮುಂದೆ ನಿಂತೆಕಂಡ್ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರೀಜೀ. ಜೋರಾಗಿ ಹೇಳ್ತೆತ್ತ್ ಈ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಕಳೆ ತುಂಬೈತೆ, ರಾಜಯೋಗಕೂಡಿ ಬಂದೈತೆ, ಶನಿಗ್ರಹಚಾರ ಕಳ್ಡ್ ಶುಕ್ರದಸೆ ಸುರುಆಗೈತೆ. ಇನ್ನ್ 10 ದಿನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲೊಂದು ಕನ್ನೆಗೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಆಗುತ್ತೈತೆ. ಆ ಗುರುರಾಯರ ಆಚ್ಚೆ ನನಗೆ ಹೇಳ್ತಾ ಐತೆತಾ ಹೇಳಿಕಾಕನ ಈ ಶಾಂತಿ ಗೂಡೆ ತನ್ನ ಎರಡ್ ತಂಗಿಗಳ ಜೊತೆಲಿ ನಿಂತೆಕಂಡ್ ಎದರ್ ಬಾಗ್ಲಾನ ಜಾಸ್ತಿ ಓಪೆನ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿಕಂಡ್ ನಿಂತೆತ್. ಇದರಕಂಡ ಶಾಸ್ತ್ರೀಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಖುಷಿ ಆಗಿ ಹೋತ್. ಕೂಡ್ ಶುರು ಮಾಡ್ತ್ ಇವನ ಬಜನೆನ. ಈ ಮನ್ಯಾಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಶುಭ ಲಕ್ಷಣಗಳಿವೆ. ಅಪ್ಪಲಕ್ಷ್ಮಿಗಳೂ ಇಲ್ಲಿ ಸೊಂಟಮುರೊಂಡು ಕುಳಿತವರೆ, ಈ ಮನೆ ಯಜಮಾನಿಗೆ ಶನಿದಸೆ ಕಳೆದು ಶುಕ್ರದಶೆ ಕೂಡ್ತಾ ಇದೆ. ಇನ್ ಎರಡೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆಲಿ ಒಂದು ಶುಭ ಕಲ್ಯಾಣ ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತೈತೆ. ಹಂಗಂತಾ ನನ್ನ ಹಾಲಕ್ಕಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೈತೆ. ನನ್ನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸುಳ್ಳಾಗೋದಿಲ್ಲಾ. ಆ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿ ಆಣೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳ್ತಿನಿ. ಇದು ಸುಳ್ಳಾದೈ ನನ್ನ ಗಡ್ಡ ಮುಡಿನ ಬೋಳ್ಳಿಕಂಡ್ ಬಿಡ್ತಿನಿ. ಬನ್ನಮ್ಮಾ ಶಾಸ್ತ್ರಕೇಳಿ ತ್ತಾ ಹೇಳ್ತಾ ನಿಂತೆಕಂಡೆತ್. ಈ ಗೂಡೆಗಳಿಗೆ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುವವನ ಒಳಗೆಕರ್ಡ್ ಶಾಸ್ತ್ರಕೇಳಿಕೆ ಹದ್ರಿಕೆ ಯಾಕೆತ್ತೇಳೈ ಮನೆಲಿ ಅಮ್ಮ, ಅಪ್ಪ ದೊಡ್ಡವು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲೆ. ಎಲ್ಲಾ ಹೊಲಗದ್ದೆಕಡೆ ಆಳುಗಳ ಕರ್ಕಂಡ ಹೋಗಿಬುಟ್ಟೋಳು. ಇದರ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕಂಡ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರೀಜೀ ಭಯಪಡ ಬೇಡ್ರಮ್ಮಾ ಒಂದ್ ಮಂದಲಿಗೆ ತಂದ್ ಇಲ್ಲೆ ಹಾಸಿಕೊಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯದ ಲಕ್ಷಣ ಒಳ್ಳೆದೈತೆ. ಅದನ್ನ ಮಾತ್ರ ನಾನೆ ಹೇಳಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸ್ವಾಮಿ ಗುರುರಾಘವೇಂದ್ರರ ಆಚ್ಚೆ ಆಗೈತೆ ತಾ ಹೇಳಿಕಾಕನ ಶಾಂತಿ ಗೂಡೆಗೆ ಒಂದ್ ತರಹ ಕುತೂಹಲ ಶುರುಆತ್. ಹೋಗ್ರೇ ಮಂದ್ರಿಗೆ ತಂದ್ ಇಲ್ಲೇ ಹೊರಗಡೆ ಹಾಕಿತ್ತೇಳ್ತ್ ಬೇಡಮ್ಮಾ ತಾಯೀ ಕೆಲವು ಗುಪ್ತ ಸಮಾಚಾರಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನ ನಿನಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕು. ನಿನ್ನ ತಂಗಿಯಂದಿರಿಗೆ ಇದು ಸಮ್ಮಂದ ಪಡ್ಲೇಲೇ ಒಳಗಡೆ ಹಾಚಾರಲೇ ಹಾಕಿರೆ ಸಾಕೆತ್ತೇಳಿಕಾಕನ ಅವು ತಂದ ಮಾಂದ್ರಿನ ಒಳಗಡೆ ಹಚಾರಲಿ ಹಾಸಿದೊ. ಸಾಸ್ತ್ರಿ ತನ್ನ ಕೊಲ್ಟಾಪುರದ ದಪ್ಪ ಚಪ್ಪಲಿನ ಹೊರಗಡೆ ಬುಟ್ಟ್ ಒಳಗಡೆಗೆ ಹೋತ್. ತನ್ನ ಜೋಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಾನ ಒಂದ್ ಸೈಡಿಗಿ ಮೊಡಗಿ ಕುದ್ತತ್. ಆ ರಾಘವೇಂದ್ರಸ್ವಾಮಿಯ ಮಂತ್ರನ ಪಠಣಿ ಮಾಡಿಕಂಡ ಜೋಳಿಗೆ ಒಳಗಿಂದ ಕಿವೆಗಳನ್ನ ಮುಷ್ಟಿ ಒಳಗೆ ಹಿಡೆಕಂಡ್, ಬಾಮ್ತಾಯಿ ನನ್ನ ಎದುರುಗಡೆ ಕುದ್ತಾ ಕಾತ್ತೇಳಿ ಮುಖನೋಡಿ, ನೋಡುಮಗಳೇ ನೀನು 20ದಿನದ ಹಿಂದೆ

ಗಂಗೆಪಾಲಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದೆ ಅಲ್ಲಾ? ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬ್ಯಾಡ. ಏನಮ್ಮಾ ತಂಗಮ್ಮಂದಿರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜತಾನೆ? ಹೌದು ಸ್ವಾಮಿ, ಮೂರುಜನ ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಗ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳೋದೇ. ಹಾಂ ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಈ ಕಂಠಕ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೋಸ್ಕರನೇ ನನ್ನನ್ನು ಆ ಪ್ರಭು ಕಳ್ಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದುಶ್ಚ ಶಕ್ತಿನ ನಾನು ಹಿಡ್ಡ್ ಈ ಬಾಟ್ಟಿ ಒಳಗೆ ಕೂಡಿ ಹಾಕಿ ಆ ದುಷ್ಕ ಪೀಡೆ ಬಾಧೆನ ನಿಗ್ರಹಿಸಿನೆ. ಹೋಗು ತಂಗವ್ವಾ ನೀನು ಒಂದ್ ಚೊಂಬುಲಿ ಹೊಸ ನೀರಾನ ಹಿಡ್ಡಂಡ್ ಬಾ, ಅಪ್ಪಾ ಚಿಕ್ಕತಂಗಿ ನೀನು ಅಂಗಡಿಗ ಹೋಗಿ ಎರಡ್ ಬಾಳೆಹಣ್ಣ್ ಕುಂಕುಮ, ಕರ್ಪೂರ ತಕ್ಕೊಂಡ್ ಬಾ. ಅಪ್ಪೇ ಸಾಕ್ ಆ ಮೇಲೆ ನೀವು ಹಂಗೆ ನೋಡಿಕಣೆ ನಾನಾ ಆ ಕೆಟ್ಟ ಪೀಡೆನ ಹೆಂಗೆ ಹಿಡ್ಡ್ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿನೆತಾ? ತ್ತೇಳಿ ಆ ಗೂಡೆಗಳೆ ಕೈಗೆ ಕಾಸ್ ಕೊಟ್ಟ್ ಹೊರಗೆ ಕಳ್ಳಿತ್. ಚಿಕ್ಕವಳು ತಂದ ಕುಂಕುಮ ಕರ್ಪೂರನ ತಕಂಡ್ ಹೋಗಿ ಒಂದ್ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಎತ್ಕಂಡ್ ಬಾ ತ್ತೇಳಿ ಪುನಃ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಕಳ್ಳಿ, ಕುಂಕುಮಲಿ ಶ್ರೀ ಚಕ್ರನ ಬುಡ್ಡಿಕಂಡ್ ಮಂತ್ರ ಹೇಳಿಕೆ ಸುರುಮಾಡ್ತ್. ಸಣ್ಣಗೂಡೆ ಚೊಂಬುಲಿ ಹೊಸನೀರಾನ ತಂದ್ ಮಡಗಿತ. ನೋಡ್ರಮ್ಮಾ ಈವಾಗ ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲೇ ಹೊರಗಡೆ ಕುಳಿತಿರಿ, ನಾನು ಈ ಶ್ರೀ ಚಕ್ರ ಬರ್ಡ್ ಕಳಸ ಕಟ್ಟಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಯಂತ್ರ ಬರ್ಡ್ ಆದ ಮೇಲೆ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಒಳಗೆ ಕರ್ದನೆ. ಅಷ್ಟೊತ್ ಮುಟ್ಟಿ ನೀನ್ ಇಲ್ಲೇ ವಕ್ರದ ಹಾಲನಲ್ಲಿ ಕುದ್ಕಣಿತ್ತೇಳಿ ಪುನಃ ಜೋರಾಗಿ ಮಂತ್ರಪಠಣಕ್ಕೆ ಸುರುಮಾಡ್ತ್. ಆ ಗೂಡೆಗಳಿಗೆ ಈ ಸಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಒಂದ್ ಬುಟ್ಟಿತ್. ಯಾಕೆತ್ತೇಳಿರೆ, ಅಕ್ಕ ಸರಿಯಾಗಿ 20ದಿನದ ಹಿಂದೆ ಹೊಳೆ ನೀರ್ಗೆ ಹಾರಿ ಬಿದ್ದ ವಿಚಾರನ ಸರಿಯಾಗೇ ಹೇಳಿತಲ್ಲಾ? ಆದುದರಿಂದ ಇಂವ ದೊಡ್ಡ ಜ್ಞಾನಿ ಆಗಿರ್ದುತ್ತೇಳಿ ಗ್ಯಾನಮಾಡಿ ಇಬ್ಬರೂ ಹೊರಗಡೆ ಬಂದ್ ಕುದ್ಕಂಡೊ. ಈ ಸಾಸ್ತ್ರಿ ಈ ಶಾಂತಿ ಗೂಡೆನ ಹಕ್ಕಲೆ ಕೂರ್ದಿಕಂಡ್ ಕಣ್ಣೆಮುಚ್ಚಿ ಮಂತ್ರಪಠಣ ಮಾಡುತಾ ಅವಳ ತಲೆಮೇಲೆ ತನ್ನ ಅಂಗೈಲಿ ಸವರಿಕಂಡ್ ಶಾಂತಿ, ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ

ಕಳ್ಳ ಸಂಚಿಕೆಂದ .....
 Mr. ರಾಜು ತನ್ನ ಕನಸಾನ ರಾಣಿ, ತಾನು ಮದ್ದೆ ಆನೆ ತಾ ಬಾಷೆಕೊಟ್ಟು ಬಂದ ಆ ಕುಂಟೆ ಶಾಂತಿ ಗೂಡೆನ ಅರ್ಜಿಂಟಾಗಿ ನೋಡಿ ಮಾತಾಡಿಕೆ ಆಸೆ ಆಗಿ ಹೋಗಿತೆ. ಹಂಗಾಗಿ ಆ ಶಾಂತಿ ಗೂಡೆ ಇರುವ ಊರೊಳಗೆ ಅವಳ ಮನೆ ಹುಡುಕಿ ಹಿಡಿಯಕ್ಕೋಸ್ಕರಕ್ಕೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುವ ಶಾಸ್ತ್ರನ ವೇಷನ ಹಾಕಂಡ್ ಅಲ್ಲೇ ಮನೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳುತಾ ಹೋಗುತುಟ್ಟು.....
ಮುಂದಕೆ .....

ಶಾಂತಿ ನಾನ್ ಯಾರ್‌ತ್ತೇಳಿ ನಿಂಗೆ ಗೊತ್ತಾತಿಲ್ಲಾ? ತಾ ಹೇಳಿ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ತನ್ನ ತಲೆಯ ಚೋಫನ್‌ನ ತೆಕ್ತ. ಗಡ್ಡಮೀಸೆಗಳನ್ನು ಮೆಲ್ಲಂಗೆ ಕಿತ್‌ಹಾಕಿತ್. ಕನ್ನಡಕನ ತೆಗ್ಡು ಈಗ ನೋಡುಶಾಂತಿತಾ ಅವಳ ಗಲ್ಲನ ಹಿಡ್ಡ್ ಮುಖನ ತೋರ್ಪಿತ್. ಆ ಶಾಂತಿಗೆ ಒಮ್ಮೆಗೆ ಭಯ, ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಸಂತೋಷ, ಹಿಂಗೆ ಎನಲೋ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿಹೋತ್. ಅವಳು ಕಣ್ಣಿನ ಅರಳಿಸಿ, ಭಯ ಬಿದ್ದ ಕೂಸು ಅವನ ತಬ್ಬಿಕಂಡಂಗೆ ಒಂದೇ ಸರ್ತಿಗೆ ನನ್ನ ರಾಜಾತಾ ಹೇಳಿ ತನ್ನ ಮುಖನ ಅವನ ಎದೆ ಒಳಗೆ ಹುಗ್ಗಿಸಿ ಬುಡ್.

ಅವಳ ಗಲ್ಲ ಹಿಡ್ಡಂಡ್, ಶಾಂತಿ, ನಂಗೆ ನನ್ನೆರಾತ್ರಿ ಕೆಟ್ಟ ಕನ್ಸೆ ಬಿದ್ದಿತ್. ಹಂಗಾಗಿ ನಾನ್ ನಿನ್ನ ನೋಡಿಕೆ ನಿನ್ನ ಹುಡುಕಿ ಹಿಡಿಯಕೋಸ್ಕರ ಈ ತರದ ವೇಷನ ಹಾಕಂಡ್ ಬಾಕ್‌ಆತ್. ಈಗ ನಂಗೆ ತುಂಬಾ ಸಮಧಾನ ಆಗಿ ಹೋತ್. ಈಗ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಮದ್ದೆ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥನ ಮಾಡಿಕಂಬ ಅವಕಾಸ ಸಿಕ್ತ. ನನ್ನ ಶಾಂತಿ, ನನ್ನ ಚಿನ್ನ ಈಗ ನನ್ನ ಕೈ ಒಳಗೆ ಉಟ್ಟು ತಾ ಹೇಳಿ ಅವಳ ಗಲ್ಲನ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಒತ್ತಿಹಿಡ್ಡ್ ತನ್ನ ಎದೆಒಳಗೆ ಅಡಂಗಿಸಿಕಂಡತ್. ಅವಳು ಕೂಡಾ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಪಂಚನ ಮರ್ತೆಹೋಗಿ ಸಮಾಧಾನಲಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬುಟ್ಟು ರಾಜೂ, ನನ್ನ ರಾಜ ತ್ರೇಳಿಕಂಡ್ ಅವನ ಸೊಂಟನ ಹಂಗೇ ಬಳಸಿ ಹಿಡ್‌ಕಂಡ್ ಬುಡ್. ಆಗ Mr. ರಾಜುಗೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಹುಮ್ಮಸ್ ಬಂದ್ ಬುಡ್. ಅವಳ ಮುಖನ ಹಿಡ್ಡಂಡ್ ಒಳ್ಳೆ ಹುಟ್ಟು ಹಿಡ್ಡವರಂಗೆ ಹಣೆಗೆ, ಕಣ್ಣೆಗೆ, ಕೆನ್ನೆಗೆ, ತುಟಿಗೆ ಹಿಂಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕಡೆಗಲ್ಲಾ ಲೊಚಲೋಚನೆ ಕಿಸ್ ಹೊಡಿಯತಿತ್. ಆಗ ಇವಳೇನು ಹಿಂದೆ ಬೀತ್ಲೆ ಅವನ ಮುಖಕೆ ಒಳ್ಳೆ ನಾಯಿಮರಿ ನೆಕ್ಕಿದಂಗೆ ಅವನ ಮುಖಿ ಪೂರ್ತ ಒಂದುಚೂರು ಜಾಗ ಬುಡದೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಆಗುವಷ್ಟೆ ಕಿಸೆಗಳ ಕೊಡ್. ಹಿಂಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಆಡಿಕಾಕನ ಇವರ ಮೈಲಿ ಒಂತರಾ ಕಾವು ಏರಿಕೆ ಶುರ್ ಆತ್‌ಕಂಡದೆ ಒಬ್ಬರನೊಬ್ಬ ತುಟಿಗಳ ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡ್‌ಕಂಡವು ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲಲಿ ನಾಗರಹಾವುಗ "ಏಣಿ" ಆಡ್ಡಂಗೆ ಹಿಡ್ಡಂಡ್ ತಬ್ಬಾಡಿಕಂಡ್ ಬುಸ್‌ಗುಟ್ಟಿಕಂಡ್ ಸ್ವಲ್ಪಹೊತ್ ಹಂಗೆ ಇದ್ದೊ. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನ ಆದಂಗೆ ಆತ್. ನೋಡ್ ಶಾಂತಿ ನಾನ್ ಅಂದ್ ನಿನ್ನ ನೀರ್‌ಂದ್ ಬಾಚಾವ್ ಮಾಡ್ ಮೇಲೆ, ನಿನ್ನ ನಾನ್ ಮದುವೆ ಆನೆತ್ತೇಳಿ ಪ್ರಾಮಿಷ್‌ಮಾಡಿ ಹೊರಟ್ ಬುಟ್ಟೆ. ಆದ್ರೇ ನಾನ್ ನಿನ್ನ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕಂಡತಿಲ್ಲೆ. ಈಗ ಕೇಳ್, ಇದೇ ತಿಂಗೆ ತಾ. 25ಕ್ಕೆ ಗುರುಪಾರ ದಿನ ನೀನ್ ನನ್ನ ಮನೆಗೆ ಹಂಗಾದ್ರೂ ಮಾಡಿ ಬಂದ್ ತಲಪಿ ಬುಡಕ್ಕು ನನ್ನ ಮನೇಲಿ ನಿಂದು ನಂದ್ರೂ ಮದ್ದೆ. ನೀನ್ ನಿಮ್ಮ ಮನೇಲಿ ಈ ವಿಚಾರನ ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳುದು ಬೇಡ.

ಒಂದ್ ಎರಡ್ ದಿನ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯವುಕೆ ಗಾಭರಿ ಇದ್ದದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಆಮೇಲೆ ನಾನೇ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯವುಕೆ ಈ ವಿಚಾರ ತಿಳ್ಳಿ ನಂತರ ನಾವಿಬ್ಬರೂ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದರಾತ್.

ತಾ.25 ಕ್ಕೆ ನನ್ನ ತಂಗೆನ ಮೊದುವೆ ಉಟ್ಟು ಆದ್ರೇ ನಾನ್ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಘನಾಂದಾರಿ ಕೆಲ್ಲನ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಮುಖನ ಇಲ್ಲಿಯಾರಿಗೂ ತೊರುವಂಗೇ ಇಲ್ಲೆ. ಅಥವಾ ಊರಾಲಿ ಕೂಡಾ ನನ್ನ ಗುರ್ತು ಹಿಡಿಯದಂಗೆ ನಾನ್ ಇರೋಕು ಆದುದರಿಂದ ನೀನ್ ಯಾಕೆ? ಎಂತದ್ ತಾ ಈಗ ಕೇಳ್‌ಬ್ಯಾಡ. ನನ್ನ ತಂಗೆನ ದಾರಿಎರ್ತು ಕೊಡುವ ಆ ಶುಭಮೂರ್ತಲೇ ನನ್ನ ನಿನ್ನ ಮದುವೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದದೆ ಇಂತಹ ಶುಭ ಮೂರ್ತನ ನೀನ್ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಬೊಂದು ಬ್ಯಾಡ ಗೊತ್ತಾತಾ? ತಾ ಕೇಳ್ತೆ ಆಯ್ತು. ನನ್ನ ರಾಜ. ನೀವುತಾನೆ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಉಳ್ಳಿದವು ಇನ್ ನೀವು ತಾನೇ ನನ್ನ ಬಾಳಿಗೆ ಆಧಾರ ಆಗಿರಿದು. ಖಂಡಿತ ನಾನ್ ಹಂಗಾರ್ ಮಾಡಿ ಆ ದಿನ ಬೆಳಗಿನ ಜಾವಕೆ ಹೊರಟ್ ಬಂದ್ ಆ ಸಮಯದ ಒಳಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ತ್ರೇಳಿ ಅವನ ಕೈನ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡ್‌ಕಂಡತ್.

ನೋಡ್ ಶಾಂತಿ ನನ್ನ ಮನೆ. ಮಡಿಕೇರಿಂದ 4ಕಿ.ಮೀ. ದೂರ ಭಾಗಮಂಡಲ ರಸ್ತೆ ಬೆಟ್ಟದಕೆಳಗೆ ತಾಳೋತಮಾನಿ ತ ಉಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಸ್‌ಲಿ ಬಂದ್ ಇಲ್ಲರೆ ಅದೇ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಪ್ ಎದುರುಗಡೆನೇ ಇರುವ ಕೆಳಮನೆ ಬೋಪೆಟ್ಟನವರ ಮನೆ, ಅವರ ಒಬ್ಬನ ಒಬ್ಬ ಮಗ ನಾನು ನಂಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡದೆ ಬರೋಕು. ಗೊತ್ತಾತಾ? ಹಾಂ! ಪ್ರಾಮಿಷ್ ಮಾಡ್ ಹಾಂ ಹಂಗೆ ನೀನ್ ನನ್ನ ರಾಣಿ ಧೈರ್ಯವಂತ ನನ್ನ ಲೈಫ್ ಪಾರ್ಟ್‌ನರ್ ತ್ರೇಳಿ ಅವಳ ಕೈಮೇಲೆ ಕೈ ಹಾಕಿ ಭಾಷೆ ತಕಂಬಕನ ಹೇಳ್ತೆ. ಹಾಂ ಶಾಂತಿ ನನ್ನ ಪೂಜೆ, ಮಂತ್ರ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದುಟ್ಟು ನಾನ್ ಹೊರಡಿಕೆ ಮೊದ್ಲೆ ದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡ್‌ತ್ತೇಳಿ ಪುನಃ ತನ್ನ ದವುಡನೆ ಅವಳ ಬಾಯಿಹತ್ತೆ ಹಿಡ್. ಆಗ ಅವಳ ತುಟಿ ಕಬ್ಬಿಣಕ್ಕೆ ಮ್ಯಾಗ್ನೆಟ್ ಹಿಡ್ಡಂಗೆ ಅವನ ಕೆಳತುಟಿನ ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡ್ಡಂಡ್ ಬುಟ್ಟುವಳು ಬುಟ್ಟಿದೇತ್ತಾ? ಅವನ ನಯವಾದ ಕೆನ್ನೆನ ಬುಟ್ಟು ಅವನ ಕೆಳತುಟಿನ ಕಚ್ಚಿ ಹಿಡ್ಡಂಡ್ ಅಲ್ಲಿಂದ್ಲೇ ರಸ ಹೀರಿ ಹೀರಿ ಗುಡ್ಡರಿಸ್‌ತಿತ್. ಇಂದ ಪೆದ್ದನಂಗೆ ಕಣ್‌ಮುಚ್ಚಿ ಅವಳಿಗೆ ತುಟಿನ ಕೊಟ್‌ಕಂಡ್ ಕುದ್ದಿತ್. ಹಂಗೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಮೈ ಬೆಚ್ಚಂಗೆ ಆಗ್‌ತಿತ್ ಕಂಡದೇ! ಇದೇನ್ ಇಷ್ಟೊತ್ತಾದರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಏನ್ ಸದ್ದೇ ಇಲೆಲ್ಲಾ ತ್ರೇಳಿ ತಂಗೆಗಳಿಗೆ ಅನುಮಾನ ಬಂದ್ ಬಾಗ್‌ಲಿ ಇಬ್ಬರೂ ಇಣಕಿ ನೋಡ್ಲೊ. ಅವು ಗಾಭರಿಂದ ಅಕ್ಕಾ ತ್ರೇಳಿ ಚೋರಾಗಿ ಕಿರುಚಿಕಂಡ್ ಬುಟ್ಟೋ. ಆಗ ಈ ಸಾಸ್ತ್ರಿ ಅವಳ ಕೆನ್ನೆ ಹಿಡ್ಡ್ ತಳೆಕಾಕನೇ ಶಾಂತಿಗೆ ಈ ಸುಖಾನುಭವದ ಭಂಗ ಆಗಿ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಂದ್ ತಡಬಡಾಯಿಸಿಕಂಡ್ ಎದ್ದೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ಓಡ್ ಬಂದ್ ತಂಗೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಕಂಡ್ ಬುಟತ್.

ಇದನಕ್ಕಾ ನಿನ್ನ ಆಟ ? ಆ ಸಾಸ್ತ್ರಿ ಕೆನ್ನೆನ ನೀನೇ ಹಂಗೆ ಕಚ್ಚಿಹಿಡ್ಡಿದಲ್ಲಾ ನಿಂಗೆ ಏನಾದ್ರೂ ದವ್ವ ಬಿಡಿದಿತ್ತಾ? ಈಗ ಅವನ ನೋಡಿದ್ರೆ, ಶಾಸ್ತ್ರಿತರನೇ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲಲ್ಲಾ. ಒಳ್ಳೆ ಫಿಲ್ಮ ಹೀರೋ ಶಶಿಕುಮಾರ್‌ತರ ಕಾಣ್‌ದ್ದಾನೆ. ಏನ್ ಸಮಾಚಾರ? ಅಂತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸುರಿಮಳೆಗೆ ಬಾಯಿ ತೆಗೆಯಕಾಕನ ಇವ್ವೆ ಉಷ್ ಸದ್ದೆ ಮಾಡ್‌ಬ್ಯಾಡಿತೇಳಿ. ಅವ್ರೇ ಕಾಣ್ಲೇ ನಿಮ್ಮ ಬಾವಂದಿರು

ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್

ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಸಾಕ್, ದುಡ್ಡು ದುಡ್ಡುತ್ನಾ ಇದೇ ರಾಮಾಯಣ ಆಗೋತ್. ಹತ್ತ ವೈಸ ಉಳಿಸಿಕೆ ಬುಡುದಿಲ್ಲೆ ಈ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ನಂಗತ್ತು ಸಾಕ್ ಸಾಕ್ದೇ, ಆ ದೇವರೇ ನಮ್ಮನ್ನ ಕಾಪಾಡಕ್, ತ್ನಾ ಮುಖಿ ಗಡಿಗ ದಪ್ಪ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಕರ್ಪೂವಿದಿಸಿದಂಗೆ ಯಾರೊಂದಿಗೆ ಮಾತಾನಾಡದೆ ನನ್ನ ಹಣೆಬರಹತ್ತಾ ಹೇಳಿಕಂಡ್ ಅವ್ವಾ ಬಯ್ಯಕಂಡ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ತಿತ್.

"ಸತೀಶ", ನಾನ್ ಏನ್ ಮಾಡುದ್ ಈಗ ನಂಗ ದುಡ್ಡು ಬೇಕಾಗಿತ್ ಹೇಂಗೆ ಕೇಳೊದ್ತ್ತಾ ಗೊತ್ತಾದುಲ್ಲೆ, ಸತೀಸನ ಪರದಾಟ, "ಅಪ್ಪಂತೂ ಕೊಡ್ತಾದುಲ್ಲೆ ಏನ್ ಮಾಡ್ತಾದ್ ಈಗ, ಪರದಾಟವೇ ಪರದಾಟ. ಡಿಗ್ರಿಮಾಡಿ ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಳಾದರು ಸತೀಶಂಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿತ್ಲೆ. ಸಿಕ್ಕಾಸಿಕ್ಕಾ ಕಡೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದೇ ಹಾಕಿದ್ ಡಿಗ್ರಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಹಿಡಕಂಡ್ ದೊಡ್ಡವುಕೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕಿ, ಹಾಕಿ, ಕೈ ಬೇನೆ ಆಗೋತ್ ಹೊರತ್ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಯಾರ್ ಕೊಟ್ಟಂಗಿಲ್ಲೆ. ಲಂಚಕೊಟ್ಟರು ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲೆ. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾಗಿರಕನ, ಅಪ್ಪ ಅವ್ವಂಗೆಂತೂ ಎರಡು ಗೂಡೆಗೆ ಒಳ ಅವುಕ್ಕೆ ಮದುವೆ ವಯಸ್ಸು ಬಂದರು ಯಾವ ರೀತಿಲಿ ಮದುವೆ ಮಾಡೋದ್ತ್ತಾ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿರೇ ತಲೆ ಚಿಪ್ಪಿಹಿಡ್ತದೇ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮನ್ನ ಆ ರೀತಿ ಇಟ್ಟುಟ್ಟು, ಎಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಹಣೆ ಬರಹ ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿಕಾಗದ್ತಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕ ಹುಟ್ಟಿಕಾಗದ್ತ್ತಾ ಹೇಳಿಕಂಡ್ ಅವ್ವಾ ಬೇಸರಲ್ಲಿ ಇತ್ ಎಲ್ಲಾ ದೇವರ್ ಕಂಡಂಗೆ ಆದೇ ಏನು ಮಾಡುದ್.

ಯಾವ ಯೋಚನೆ ಇಲ್ಲದ ಸತೀಶಂಗೆ ಅವನ ಸ್ನೇಹಿತರ ಬಂದ್ 'ಸತೀಶ, ಸತೀಶ, ಲೋ ಸತೀಶ, ನಿನ್ನ ಎಷ್ಟು ಸಲ ಕರೆಯುವುದು. ಬಾರೋ ಬೇಗ. 'ಓಹೋ ನೀವಾ' ಬನ್ನಿ ಒಳಗೆ ಸತೀಶ ಒಳಗೆ ಕರೆಯಲು, "ನಮಗೆ ಒಳಗೆ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಪುರಷೋತ್ ಇಲ್ಲ ಕಣೋ" ನೀ ಈಗಲೇ ಹೊರಡು ನಾನು ಆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿನ್ನಿ" ಎಂದು ಸತೀಶನನ್ನು ಮನೆಯಿಂದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೊರಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದರು. "ಏನೋ ವಿಶೇಷ" ಏನಿಲ್ಲ ಇವತ್ತು ಉಪೇಂದ್ರ, film release ಆಗಿದ ಕಣೋ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ filmಗೆ ಹೋಗೋಣಂತ Deside ಮಾಡಿದ್ದೀವಿ. ನೀ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿಯಾ? "ಸತೀಶ" ನೀವು ಹೋಗಿ ನಾನು ಆಮೇಲೆ ಬಂದು ಕಾಣುತ್ತೀನಿ ಎಂದು friends ರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟನು.

ಸತೀಶಂಗೆ ಹೇಂಗಾರ್ ಅಪ್ಪನ ಹತ್ತಿರ ಹಣ ಕೇಳಕ್ತ ಮನೆ ಒಳಗೆ ಅತ್ತಾಂದ ಇತ್ತಾ, ಇತ್ತಾಂದ ಅತ್ತಾ, ಓಡಾಡಿಕಂಡ್ ಇರಕನ ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಅಪ್ಪ ಬಂದೋ, ಅಪ್ಪಾ ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಅಲ್ಲಾ ಸತೀಶ ಅಮ್ಮ (ಅವ್ವಂಗೆ) Tapಯಿಂದ ನೀರ್ ಹಿಡಿದ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಕ್ಕಾಗದ "ನಂಗೆ ನೀರ್ ಬಂದದ್ ಗೊತ್ತಾತ್ತಿಲ್ಲೆ ಅಪ್ಪಾ," ಸತೀಶ, "ಅಪ್ಪಾ, ಅಪ್ಪಾ ನಂಗೆ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ಒಂದುಟ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ 50ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗಿತ್," "ನನ್ನದ್ ಹಣೆ ಬರಹ ನಂಗೆ ಗೊತ್ತಾಲ್ಲೆ ಎರಡ್ ವರ್ಷಂದ Interview ಗೆ

ಹೋಗುತ್ತಾ ಒಳ, ನಿನ್ನಂಗೆ ಅಲ್ಲಾ ಎದುರು ಮನೆ ಕಮಲನ ಮಳಾನ ನೋಡ್. ಅವಂಗೆ ಅಪ್ಪ ಉಟ್ಟಾ? ಅಥವಾ ಅವ್ವಂಗೆ ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸ ಉಟ್ಟಾ? ಅವಳು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಸುರೆ ತಿಕ್ಕಿ ಎರಡ್ ಮಕ್ಕಳ ಸುನಿ ಮತ್ತೆ ಸುಮನ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಸುಮನನ್ ನೋಡ್ ಬೆಳಿಗ 5 ಗಂಟೆಗೆ ಎದ್ದು 7ಗಂಟೆಗೆ ವರೆಗೆ ಓದಿ, ಆಮೇಲೆ 9-00ಗಂಟೆಗೆ ತನಕ ಮನೆಮನೆಗೆ ಹಾಲ್, ಪೇಪರ್, ಕೊಟ್ಟ ಆ ಮೇಲೆ ಸ್ಕೂಲ್ಗೆ ಹೋದೆ. ಅವನ ಬುದ್ಧಿ ನಿಂಗೆ ಇಲ್ಲೆ, ನಿಂಗೆ ಯಾಗ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದದ್ದೋ ನಂಗೊಂದು ಗೊತ್ತಾದುಲ್ಲೆ, ನಿಂಗೆ ನಾನ್ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಲೆ ಒಳಾ. ನೀ ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ Salect ಆಗೋಳ. ನೀನ್ ನಿನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೆ ಆದುಲ್ಲೆ. Interview ತಾ ಒಂದು ಸುಳ್ಳು ಬೇರೆ, ಅಲ್ಲದ, ತಿಂಗಳ ಕೊನೆ ಬೇರೆ ನಿಂಗೆ ಇದಲ್ಲಾ ಹೇಂಗೆ ಗೊತ್ತಾದ್ ಹೇಳ, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಮಾತ್ರ ಇಂದ್ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲೆತ್ತ ಹೇಳಕಂಡ್ ಜಗಲಿ ಇದ್ದ ಚಪ್ಪಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ಟಿಕಂಡ್ ಅಫೀಸ್ಗೆ ಹೊರಟ್ ಹೋದೋ.

ಸತೀಶ್ ಇಂಗೆ ತಿಂದ ಮಂಗಳ ಹಾಂಗೆ ಸಪ್ಪೆ ಮೋರೆ ಹಾಕಂಡ್ ರೂಮಲ್ಲಿ ಕುದ್ತತ್. ತಂಗೀ ಗೀತ ಓಡಿ ಬಂದ್ ಯಾಕಣ್ಣ ಒಂದು ತರಾ ಒಳಾ?"ಏನಿಲ್ಲಾ ನಂಗೆ ಇಂದ್ Interview ಇತ್ ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಕೆ ಅಪ್ಪನ ಹತ್ತ ಹಣ ಕೇಳ್ದೆ, ಇಲ್ಲೇತ ಹೇಳತ್. ಈಗ ಏನು ಮಾಡೋದ್ತ್ತಾ ಗೊತ್ತಾದ್ಲೆ, "ಗೀತಾ" ಓಹೋ ಅದಾ ವಿಶಯ" ಅವ್ವಾನ ನಾನ್ ಕೇಳಿನೆತ್ತಾ ಹೇಳಿ ಅವ್ವಾನ ಹತ್ತ ಓಡಿ ಬಂದ್ ಅವ್ವಾ, ಅಪ್ಪಾ, ಅಣ್ಣಂಗೆ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ಬಂದುಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂಗೆ ಹೋಕೆ ಕುಡ್ಡು ಇಲ್ಲೇತ ಬೇಜರಲ್ಲಿ ಉಟ್ಟು ಅವ್ವಾ "ಪಾಪ ಅಣ್ಣ." ಅವ್ವಾ ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ "ನಾನ್ ಎಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡ್ತು".

ಏ ಸತೀಶ ನೀನ್ ಹೇಳುದ್ ಸತ್ಯಾನಾ? "ಹೌದು ಅವ್ವಾ" ನೀನ್ ಹೇಳದ್ ಎಷ್ಟು ಸಸೀನೋ, ಎಷ್ಟು ಸುಳ್ಳುನೋ ಆ ದೇವರಿಗೇ ಗೊತ್ತು. ನೊಡಿನೇ ಇರತಾ, ಹೇಳಿ, ನಾನ್ ಸಾಸಿವೇ ಡಬ್ಬಲ್ಲಿ 50 ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಗಿದ್ದ ಉತ್ತೋ ಇಲ್ಲೋ ನೋಡಿನೇ ತ್ನಾ ಹೇಳಿ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋತ್ ಅವ್ವಾ, ಸತೀಶಂಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಲ್ಲಿ ಋಸಿಯಾಗಿ ಅವ್ವಾ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋದೋ ತಡ, ತಂಗೀ ಗೀತನ ನೋಣೆ, ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಗೀತಾ, ನಾನ್ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ಮುಗಿಸಿ ಬಾಕಾನ ಸ್ಟೀಟ್ ತಕಂಡ್ ಬನ್ನೇ, ನೀನ್ ಬೇಜರ ಮಾಡ್ಬೇಡ. ಅವ್ವಾ 50 ರೂಪಾಯಿ ಹಿಡ್ಕಂಡ್ ಬಾತ್, ಸತೀಶ ಅವ್ವಾನ ಬಾಚಿ ತಬ್ಬಿ ಅವ್ವನ ಇಂದ್ ಎಷ್ಟು ಲಾಯಿಕ್ ಕಂಡದೇ ಗೊತ್ತಾ? ಅವ್ವಂಗೆ ಒಂದು ಮುತ್ತು ಕೊಟ್ಟು 50 ರೂಪಾಯಿ ಕಿತ್ಕಂಡ್ ಕುಣಿದ್ ಕುಪ್ಪಳಿಸ್ತಾ? Dress Change ಮಾಡಿ ಅವ್ವಂಗೆ ಗೀತಂಗೆ, Ta, Ta, ಮಾಡಿ friends ಜೊತೆ ಸತೀಶ ಹೊರಟ್, filmಗೆ ಹೋಗುವ ವಿಷಯ ಅವ್ವಂಗೆ ಗೀತಂಗೆ ಹೇಂಗೆ ಗೊತ್ತಾಕು ಪಾಪ, ಏನಾದರು ತೊಂದರೆಯಾದರೆ ಗಂಡನ ಹೆಂಗೆ ಕೇಳುದುತ್

ಸುಳ್ಳಿನ ಸಂಬಂಧಗಳು ಮರಳಿನ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಯಂತೆ

ಹೇಳಿ ಮನೆ ವಿರ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ದುಡ್ಡಿನ ಉಳಿಸಿತ್ ಅವ್ವಾ. ಯಾಗೋಳ್ ದೇವರನ್ನ ಬೇಡ್‌ದು ನಮ್ಮ ದ್ವಾರಿದ್ರ್ಯನ್ನ ನಾಶಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಕರುಣೆ ನೀಡ್‌ತ್ತಾ ದಿನಾ ದೇವರನ್ನ ಬೇಡಿಕಂಡ್ ತನ್ನ ಜೀವನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ದುಡಿದ್ ಗಂಡನ ಯೋಗ ಕ್ಷೇಮ ನೋಡಿಕಂಡರ್ ಯಾರಿಗೂ ಆಸರೆಯಾಗದೆ ತನ್ನ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೋ ಆದರೆ ಸತೀಶಂಗೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಹೆಂಗ ಅರ್ಥ್ ಆದು ಹೇಳಿ, ಪಾಪ ಮುಂಗ ಈ ದಿನ ಆದರೂ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಸಲೆಕ್ಟ್ ಆದರೆ ದೇವರಿಗೆ ತುಪ್ಪದೀಪ ಹಚ್ಚಿನೇತಾ ಹೇಳಿಕಂಡ್ ದೇವರಿಗೆ ಕೈ ಮುಗ್‌ದ್ ಅಡಿಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗ್ಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕರೆ ಎರಡ್ ಗೂಡೆಗಳ ಮದುವೆ ಯಾವರೀತಿಲ್ಲ ಮಾಡೋದ್, ಸತೀಶಂಗೆ ಶ್ರೀಮಂತ ಮನೆತನದ ಸಂಭಂಧ ನೋಡಿ ಮದುವೆ ಮಾಡೋಕು. ಯಾಕೆತೇಳಿರೆ ಈವರೆಗೆ ನಾನ್ ಪಟ್ಟ ಕಷ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರಕ್ಕಾಗದ್‌ತ್ತಾ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿಕಂಡ್ ಅಡಿಗ ಮನಲ್ಲಿ ಕನಸಿನ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕನಸ್ ಕಾಣ್‌ತ್ತಿತ್ತ್. ಅಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಸೀತಾ ಬಂದ್ ಅವ್ವಾ ಅವ್ವಾ ನೀನ್ ಏನ್ ಯೋಚನೆ ಮಾಡ್‌ತ್ತಾ ಒಳಾ? ಇಲ್ಲಿ ನೋಡ್ ಈ ಸಾರ್‌ನ ತಿಂದ್ ನೋಡು ಉಪ್ಪಾಗಿ ಬಾಯಿಗೆ ಹಾಕದಂಗೆ ಮಾಡಿಒಳ. ಅನ್ನ ಅಂತೂ ಬೆಂದ್ ಬೆಂದ್ ಮಡ್ಡೆಯಾಗುಟ್ಟು. ಇಂದ್ ಅಂತು ಅಪ್ಪನ ಕೈಯಿಂದ ಬೈಗಳ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ತಾ ಹೇಳಿಕಂಡ್ ಸೀತಾ ಅವಳ friend's ಮನೆಗೆ ಹೋತ್, ಸೀತಾ, ಸೀತಾ, ಬಾ ಇಲ್ಲಿ "ಯಾಕೆ ಅವ್ವಾ" ನೀನ್ ಇದನ್ನ ಅನ್ನ ಸಾರ್‌ನ ತೆಗೆದ್‌ಕಂಡ್ ಹೋಗಿ ಪಕ್ಕದ ಮನೆ ಸರಸು ಅವರ ಹಂದಿಗೆ ಹಾಕಿಬುಟ್ಟು ಬಾ. ಇಂದ್ ಅಡಿಗ ಸರಿ ಆತ್‌ಲೇ ಅಲ್ಲದೇ ಅಪ್ಪ ಬಂದರೇ ಬಯ್ಯದೇ ನೀ ಹೋಗು ಬೇಗಾ, ಹೇಳ್‌ದಷ್ಟು ಮಾಡ್‌ತ್ತಾ ಹೇಳಿ ಸೀತನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಸಾರ್‌ನ ಕಳುಹಿಸಿತ್. ಸರಸುನ ಹಂದಿಗೆ ಗದ್ದಳವೇ ಗದ್ದಳ. ದಿನಾ ನೀರ್ ಗಂಜಿ ಕುಡಿದಿದ್ದಾ ಹಂದಿಗೆ ಅನ್ನ ಸಾರ್‌ಕಂಡ್ ಲೋಚಿಲೋಚಿತ್ತಾ ತಿಂದ್ ಸುಸ್ತಾಗಿ ಹಂದಿ ಬಿದ್ದಿ ಕಣಾತ್. ಇನ್ ಅಡಿಗ ಮಾಡಿಕೆ ಮನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಇಲ್ಲೆ ಏನು ಮಾಡುದು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎದುರು ಮನೆಯವು ಹಬ್ಬದ ಪಾಯಸ ತಿಂಡಿನ್ನ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದೊ. ಅದನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಂಚಿ ಸುದಾರಿಸಿ ತಾನು ನೀರ್ ಕುಡಿದು ಇತ್.

ಇಲ್ಲಿ ಸತೀಶ ಅವ್ವನ ಕೈಯಿಂದ 50ರೂಪಾಯಿ ಕೇಳಿಕಂಡ್ friends ಜೊತೆ ಸೇರಿಕಂಡ್ ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರ ಹತ್ರ ಎಲ್ಲಾ friends ಸೇರಿದೋ. ಸತೀಶನ friends ticketsಗಾಗಿ ಕ್ಯೂನಿಂತೋ. ಮುಂದಿನ ಸಾಲಲೀ ಸತೀಶನ ಅಪ್ಪ ಕ್ಯೂಲ್ಲಿ ನಿಂತದ್ ಕಂಡ್ ಸತೀಶಂಗೆ ಗಾಬರಿಯಾತ್ ಅವಂಗೆ ಒಂದು ಅನುಮಾನ ಬಾತ್ ಮನಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡ್ ಕೇಳಕನ ದುಡ್ಡ್ ಇಲ್ಲೆತ್ತಾ ಹೇಳತ್ತ್ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಿರೆ ಅಪ್ಪಾ ಸಿನಿಮಾ ಟಿಕೆಟ್‌ಗೆ ಕ್ಯೂ ನಿತ್ತುಟ್ಟು ಏನ್ ಇದರ ಗುಟ್ಟುತ್ತ್ ಹೇಳಿಕಂಡ್ ಮೆಲ್ಲೆ ಹೋಗಿ ಅಪ್ಪ ನಿಂತ ಕ್ಯೂ ಹತ್ರ ಹೋಗಿ ನೋಡ್, ಅಂದರೆ ಅಪ್ಪಾ ಎರಡ್ ಟಿಕೆಟ್ ಹಿಡಕಂಡ್ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೋತ್, ಅಲ್ಲಾ ಅಪ್ಪಾಂಗೆ ಈ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಯಾಕೆ ಈ ಬುದ್ಧಿ ಬಾತ್,

ಅಸಹ್ಯ ನಂಗತ್ತು ನಂಬಿಕೆ ಅದುಲ್ಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಟಿಕೆಟ್ ಯಾರಿಗೆ ಇರು ನೋಡನೂ ತಾ ಹೇಳಿಕಂಡ್, ಅಪ್ಪನ ಹಿಂದೆನೇ ಅಪ್ಪಂಗೆ ಕಾಣದಂಗೆ ಹೋತ್. ಅಪ್ಪ ಒಂದು Std., ಬೂತ್‌ನ ಒಳಗೆ ಹೋತ್, ಅಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುದನ್ನ ಅಲಿಸಿತ್ " ಹಲೋ ಹಲೋ ನಾನು ಸಾರ್, ಬಸಪ್ಪ, " ಏನ್ ಬಸಪ್ಪ ಟಿಕೆಟ್ ಸಿಕ್ತಾ, "ಸಿಕ್ತು ಸಾರ್, ಸರ್ ಇಲ್ಲಿ ತುಂಬಾರಪ್ ಆಗಿ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ನಿಮಗು ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಎರಡು ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಕುಸಾಕಾಯ್ತು ಸಾರ್. ಅಲ್ಲದೇ ಬೆಳಗ್ಗೆಯಿಂದ ತಿಂಡಿ ಸಹ ತಿನ್ನಿಲ್ಲ ಸಾರ್.

"ಬಸಪ್ಪ ನೀನ್ ಎರಡು ಟಿಕೆಟ್ ಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಿದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಉಪಕಾರವಾಯ್ತು ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್ ಕಣಯ್ಯ. ಸರಿಸರ್, " ಸಾರ್ ನಾನ್ ಹೇಳಿದ್ದು ಕೆಲಸದ ವಿಷಯ ಏನಾಯ್ತು ಸಾರ್" ಅಯ್ಯಾಯ್ಯ, "ನಿನ್ನ ಮಗನ ಕೆಲಸದ ವಿಷಯತಾನೆ?"

" ಸಾರ್ ತುಂಬಾ ಉಪಕಾರವಾಯ್ತು ಸಾರ್." ಅಪ್ಪಾ ಪೋನ್ ಇಟ್ಟತ್. ಅಲ್ಲಾ ನಾನ್ ಏಷ್ಟು ಗಾಬರಿಯಾಗಿದ್ದೆ, ವಿನಾಕಾರಣ. ಅಪ್ಪನ ಮೇಲೆ ಅನುಮಾನ ಪಟ್ಟೆ, ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕಂಡ್. ಉಪೇಂದ್ರ filmನೋಡಿಕಂಡ್ ಮನೆಗೆ ಬಾಕನ ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣನೇ ಬೇರೆಯಾಗಿತ್. ಮನೆ ಮುಂದೆ ತುಂಬಾ ಜನ ಸೇರಿದ್ದೊ ಯಾಕೆ? ಏನ್? ಎತ್ತಾತ್ತಾ ಯಾರ್ ಹೇಳಿತ್ತ್ ಇಲ್ಲೆ. ಜನರ ಮಧ್ಯೆ ಸತೀಶ ನುಸುಳಿಕಂಡ್ ಒಳಗೆ ಬರುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸೀತಾ, ಗೀತಾ, ಅವ್ವನ ಬೊಬ್ಬೆ ಜೋರ್ ಕೇಳಿತ್ತ್. ಸತೀಶಂಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕಾದಿತ್ತ್ ಅಪ್ಪಂಗೆ ಆಕ್ಷಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮನ ಮಕ್ಕಳ ಬುಟ್ಟು ಇಹಲೋಕ ಸೇರಿದ್ಲೋ. ಸತೀಶಂಗೆ ತನ್ನ ಜಂಗುಬಲವೇ ನುಂಗಿದಂಗೆ ನಿಂತಲೇ ಆತ್. ನಾನ್ ಈಗ ಏನು ಮಾಡೋದೋ, ಏನು ಮಾಡೋದೋ, ಹೇಳಿಕಂಡ್ ಕಣ್ಣೀರ್ ಹಾಕಿತ್. ನಮ್ಮಂತವುಕ್ಕೆ ಹಿಂಗೇ ಅತ್ತಾಲ್ಲತ್ತಾ ಕಣ್ಣೀರ್ ಸುರಿತ್ತ್. ಅಪ್ಪಾ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕಂಡತ್. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯಂಗೆ ಸರಕಾರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಟ್ಟವೇ ಆದರೆ ಸತ್ತಮೇಲೆ ಯಾರ್ ಏನುತ್ತ್ ಗೊತ್ತಾದುಲ್ಲೆ ಇದ್ ಸಮಾನ್ಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಒಂದು ಘಟನೆ, ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯ.

ಸತೀಶಂಗೆ ಜೀವನ ಹಾದಿಯ ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಹಾಕುದು ಹೇಗೆತ್ತಾ ಗ್ಯಾನ ಮಾಡಿರೆ ತುಂಬಾ ಬೇಸರ ಆಗ್‌ತ್ತಿತ್. ಜನ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೊ. ಒಂದು ದಿನ ಸತೀಶಂಗೆ Post ಬಾತ್ ಇದ್ ಯಾರ್‌ದ್ ಆಗಿರುದುತ್ತ್! ಒಡೆದು ನೋಡಿರೆ! ಅದು ಸತೀಶಂಗೆ ಅನ್ನನ ಆಫೀಸಿಯಿಂದ, ಸತೀಶಂಗೆ ಗುಮಾಸ್ತ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆರ್‌ಡರ್ (Order) ಬಂದಿತ್ತು. ಒಂದು ರೀತೀಲೇ ಸತೀಶಂಗೆ ಮಿಷಿಯಾದರೇ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತೀಲೇ ಬೇಸರ ಆಗ್‌ತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಸತೀಶಂಗೆ ಮನೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಲ್ಲ ಅವನದ್ದೇ ಆಗಿತ್. ಜೀವನದ ಧಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಹಾಕಿತ್ ಅಂತೂ ಒಂದು ಸರಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗ ಸಿಕ್ತು.

-- ಆಜಡ್ಯ ರಾಣಿ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ, ಕುಶಾಲನಗರ.

ಸಂಗಾತಿ ಪದ ಬಂಧ - ೧ರ ಉತ್ತರ

ಮನೆ ಹೆಸರನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ

— ಸಿಂಚನ

1 ಪಂ	ಜ	ದ		2 ಆ	3 ಜ	ಡ್ಡ		4 ರ	ಬ್ಬೀ	5 ಬ
ಜ			6 ಚೀ		ಪ್ಪೆ		7 ಕೆಂ			ಟ್ಟ
8 ಪ	ಳಂ	ಗಾ	ಯ		ಗೋ		9 ಜ	ತ್ತ	ಣ್ಣ	ಸ
ಲ್ಲ			ಪ್ಪ		ಪ		ಸ			
	10 ಕ್ಕ	ಟ್ಟ	ಸ		11 ಲೊ		12 ಮೂ	ಪ	ಸ	
	ಲ್ಲ				ರೋ		ಲೆ			
13 ಪ್ಪೀ	ಚಿ	ಮ	ಸ		14 ಕ್ಕ	ಳ	ಗೆ	ಮ	ಸೆ	
	ಟ್ಟ				ಸ		ಸೆ			15 ಶಿ
16 ನ್ನಿ	ರ	ವಾ	ಳು	ಉ						ರಾ
							17 ಕು	ದು	ಪ	ಚಿ

— ಅಚ್ಚಲ್ಪಾಡಿ ಕವಿತ ಬೋಜಪ್ಪ, ಕಾಟಕೇರಿ.

17 ನೇ ಪುಟದಿಂದ

ನನ್ನ ಮದುವೆ ಆಗುವ ಗಂಡುಕಣ್ಣೇ. ಅದೇ ಅವತ್ತು ನನ್ನ ನೀರಿನಿಂದ ಎತ್ತಿ ತಂದ ಪ್ರಾಣ ಉಳ್ಳ ಬುಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಲ್ಲಾ? ಅದೇ ಮನುಷ್ಯ ಕಾಣ್ಣೇ ಇವರು. ಬರುವ ವಾರ ತಾ. 25ಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮದುವೆ ಇವರ ಜೊತೆಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿಹೋಕೆ ಅವು ನನ್ನ ಹತ್ರ ಆ ತರದ ವೇಷಹಾಕಂಡ್ ಬಂದದ್. ಹೆಂಗಿದ್ದಾರೆ ನಿಮ್ಮ ಬಾವನವರು? ಚಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ? ಅಂತ ಹೇಳಿಕಂಡ್ ತಿರುಗಿ ಆ ರೂಂ ಕಡೆಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಹೊಸ ಬಾವನ ಮುಖನ ನೋಡಿಕೆ, ಒಳಗಡೆಗೆ ಇಣಕಿದೊ. ಅಯ್ಯೋ! ಎಷ್ಟೊತ್ತಿಗೆ ಇವರು ಹೊರಗೆ ಹೊರಟ್ ಹೋದ್. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಂಗೆ ಮಾಯಾಗಿ ಹೋಗಿಬುಟ್ಟಲ್ಲಾ? ತೇಳಿ ಬೀದಿಕಡೆ ನೋಡಿಕೆ ಹೊರಗೆ ಓಡಿ ಬಂದೊ. ಅದ್ರೇ ಆ ಬೀದಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಇವು ಎಲ್ಲೂ ಕಾಣಬಂದಿಲ್ಲ! ಹೋಗ್ಲಿ ಬನ್ನೇ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಅವರು ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೊಲ್ಲ, ಯಾಕೆಂದ್ರೆ ಈ ಮದುವೆ ತುಂಬಾ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ನಡೀ ಬೇಕು ಆಯ್ತಾ? ಸದ್ಯ ಈವಾಗ ನನ್ನೊಬ್ಬಿನ ಮದುವೆ ಒಂದು ನಡೆದು ಹೋದ್ರೆ,

ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಇಬ್ಬರ ಮದುವೆನ ಮಾಡಿಕೆ ನಮ್ಮ ಪಪ್ಪಂಗೆ ಕಷ್ಟ ಆದಾಲೆ. ಆದ್ರಂದ ನನ್ನ ಮದುವೆ ಗುಟ್ಟಾಗ ಆಗ್ಲೀ. ನೀವು ಧೈರ್ಯ ಆಗಿ ಇರಿ ಈ ವಿಚಾರನ ನಮ್ಮ ಪಪ್ಪಂಗೆ, ಅಮ್ಮಂಗೆ ಯಾವ ಜನಕ್ಕೂ ತಿಳಿಸ್ತು ಬ್ಯಾಡ. ಎಲ್ಲಾನ ನಾನೇ ನಿಧಾನಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸೆ. ಈಗಲೇ ನಾವು ಆತುರ ಮಾಡಿರೆ ಆಗುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕೆ ಕಲ್ಪ ಬಿದ್ದಂಗೆ ಆದತ್ತೇಳಿ ಶಾಂತಿ ಅವಳ ತಂಗೆಕ್ಕಳ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡ್. ಈ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಸಮಾಚಾರ ಕೇಳ್ತ ಶಾಂತಿ ಗೂಡೆನ ತಂಗೆಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಮಿಷಿ ಆಗಿ ಹೋತ್.

ಸರಿಯಾದ ಅಡ್ಡಾಸ್ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ತುಂಬಾ ಕಳವಳದಿಂದ ಶಾಂತಿಗೂಡೆನ ಹುಡುಕಿಕೆ ಹೋದ ಮಿಸ್ಸರ್ ರಾಜುಗೆ ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅವಳನ್ನ ಕಂಡ್ಹಿಡ್ಡ್ ಮನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅವಳೊಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತಾಡಿ ಬಾಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜು ಬಹಳ ಮಿಷಿಲಿ ಅವಳನ್ನ ಬೀಳ್ಕಂಡ್ ಆ ಗಲ್ಲಿಂದ ನೆಟ್ಟಂಗೆ ಮೇಯಿನ್ ರೋಡ್ ಕಡೆಗೆ ನಡ್.

(...ಮುಂದುವರವೆ.)

ವಸ್ತುವಿಲ್ಲದ ಅಲಂಕಾರವೂ, ತುಪ್ಪವಿಲ್ಲದ ಭೋಜನವೂ, ಮಾನವಿಲ್ಲದ ಹೆಂಗಸು, ವಿಧ್ಯೆ ಇಲ್ಲದ ಜೀವನವೂ ವ್ಯರ್ಥಗಳು

ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕಲಿಯುವರಿಗೊಂದು ಸುವರ್ಣಾವಕಾಶ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕಲಿಯಲು ಉತ್ಸಾಹ ಇರುವ ಹುಡುಗ ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ವಿಷಯ :- ಚಾತಕ ನೋಡಲು, ವಧುವರರ ಸಾಲಾವಳಿ, ಮುಹೂರ್ತ, ಹೊಸಮನೆಗಳಿಗೆ ಪಂಚಾಂಗ, ಜಲನೋಡಲು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಹಲವಾರು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು. ಮಾರ್ಚಿ 20ರೊಳಗೆ ಮುದ್ದಾಗಿ ಭೇಟಿಯಾಗುವುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಗುತ್ತಿಮುಂಡನ ಗಿರೀಶ್‌ಕುಮಾರ್

ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಮತ್ತು ವೈದ್ಯರು, C/o ಮರಗೋಡು ಗೌಡ ಸಮಾಜ
ಐಕೋಳ, ಮರಗೋಡು ಅಂಚೆ, ಮಡಿಕೇರಿ ತಾ. ಕೊಡಗು.
ದೂರವಾಣಿ : 958272/34468 (ಮನೆ)

ಗಾಳಿ ಗೋಪುರ ಬೇಡ

ಭೂಮಿ, ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ನಕ್ಷತ್ರ ಎಲ್ಲಾವು ಕ್ರಮಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದವೆ. ಅವು ಸುತ್ತಿದ ದಾರಿನ ಗುರ್ತು ಮಾಡಿ ತಾದಲೆ. ಸೂರ್ಯ ಹಗಲ್ ಬೆಳಕು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ರಾತ್ರಿ ಅವನ ಪತ್ನಿ ಇರಲಿ. ಸೂರ್ಯ ತಾನು ಮಾಡ್ಕು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ, ತಾನ್ ಮಾಡ್ಕು ಸೇವೆಗೆ ಗಾಳಿ ಗೋಪುರ ಕಟ್ಟಿಕೆ ಇಷ್ಟಪಡ್ಕು. ಯಾರು ಕಟ್ಟಿದುಲೆ. ಹಂಗನೆ ಭೂಮಿ, ಚಂದ್ರ, ನಕ್ಷತ್ರ ಸ. ಮನುಷ್ಯ ಇದರೊಂದ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಯಕು. ನಮ್ಮ ಬದ್ಕು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ. ತಾನ್ ಮಾಡ್ಕು ಕೆಲಸನ ತುಂಬಾ ಕಮ್ಮಿ ಸಮಯಲಿ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸೋಕು. ಮನುಷ್ಯ ಹುಟ್ಟಿದ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಕು. ಮಾಡ್ಕು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಗಾಳಿ ಗೋಪುರ ಕಟ್ಟಿಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ನಾನ್ ಬಯಕೆನ ಇಟ್ಟು ಕಂಬದು ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಅಲ್ಲ. ಬರಿ ಕೈಲಿ ಬಂದ್ ಬರಿಕೈಲಿ ಹೊದೆ. ಯಾವ ಗಾಳಿಗೋಪುರ ಅವನ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೊದೆ?

ಕೊಡವಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ : ಚೇಂದ್ರಿಮಾಡ ಮುತ್ತಪ್ಪ
ಅರೆಭಾಷೆಗೆ : ಪಟ್ಟಿಡ ಪ್ರಭಾಕರ

ಕೊಡಗು ಸಂಗಾತಿ ಓಡುಗರ ರಮವಶ್ಯೆ

ನಿಮ್ಮ ಆತ್ಮೀಯ ಬಂಧುಗಳು, ಸ್ನೇಹಿತರು, ಉದ್ಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ವಿದೇಶಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅಂಥವರ ಸರಿಯಾದ ವಿಳಾಸವನ್ನು 25 ಪೈಸೆಯ ಅಂಚೆ ಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿ ಕೊಡಗು ಸಂಗಾತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವುದು. ಚೊತೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪೂರ್ಣವಿಳಾಸವು ಸಹ ಇರಲಿ.

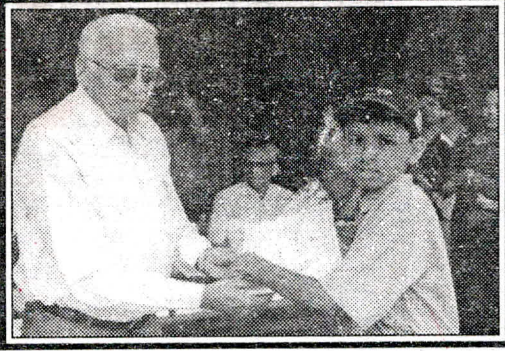
ವಿಳಾಸ : ಸಂಪಾದಕಿ, ಕೊಡಗು ಸಂಗಾತಿ, ನಂ. 35, "ಸವಿತಾ ನಿಲಯ" 1ನೇ ಕ್ರಾಸ್,
4ನೇ ಬ್ಲಾಕ್, ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಪುರಂ. ಮೈಸೂರು - 570 012 ☎ : 95821 - 516771

ನಿಧನ

● ಕಟ್ಟಿಮಾಡು ಗ್ರಾಮದ ತೋಟಂಚೆಲು ದಿ|| ಈರಪ್ಪನವರ ಪ್ರಥಮ ಪುತ್ರ ರಾಘವೇಂದ್ರ (ಮೋಹನ್)ನವರು ದಿನಾಂಕ 27-1-2001ನೇ ಶನಿವಾರ ದಿನ ವೈಕುಂಠವಾಸಿಯಾದರು. ಇವರಿಗೆ 46 ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಇವರು ಪತ್ನಿ, ತಾಯಿ ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬ ಪುತ್ರ, ಇಬ್ಬರು ಪುತ್ರಿಯರನ್ನು ಮತ್ತು ಅಪಾರ ಬಂಧು ವರ್ಗವನ್ನು ಆಗಲಿದ್ದಾರೆ.

● ಹೊಸಕೋಟೆ ಗ್ರಾಮದ ಮುಕ್ಕಾಟಿ (ಪಲ್ಲತ್ತಿ) ಕರುಂಬಯ್ಯನವರ ಮಗ ಮನೋಹರ ಇವರು ದಿನಾಂಕ 2-2-2001 ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ ದಿನ ದೈವಾದೀನರಾದರು. ಇವರಿಗೆ 40 ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಇವರು ಪತ್ನಿ, ಇಬ್ಬರು ಪುತ್ರಿಯರು, ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಮತ್ತು ಅಪಾರ ಬಂಧು ವರ್ಗವನ್ನು ಆಗಲಿದ್ದಾರೆ.

ವಾಲಿಬಾಲ್ ಪ್ರತಿಭೆ ಕೊಂದಳನ ಗಗನ್ ಪೂಣಚ್ಚ

2000 ನೇ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ವಾಲಿಬಾಲ್ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಕೀರ್ತಿತಂದ ಕೊಂದಳನ ಗಗನ್ ಪೂಣಚ್ಚನನ್ನು ಮೈಸೂರು ಮಹಾಜನ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪತ್ರ ನೀಡಿ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಈ ಬಾಲ ಪ್ರತಿಭೆಯು ಮೂಲತಃ ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲೋಕು ಕಾಲೂರು ಗ್ರಾಮದ ಕೊಂದಳನ ಪೂಣಚ್ಚ ಮತ್ತು ಪೊನ್ನಮ್ಮ ದಂಪತಿಗಳ ಏಕೈಕ ಮಗ ಗಗನ್ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು 15-3-1988 ರಲ್ಲಿ. ಈತ ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾಜನ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ

ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ವಾಲಿಬಾಲ್ "2000"ದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ತನ್ನ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಗಗನ್

7ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.

2000 ನೇ ಇಸವಿ ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರದ ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದ ವಾಲಿಬಾಲ್ ಪಂದ್ಯಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ಓದುತ್ತಿರುವ ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾಜನ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆ ವತಿಯಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ತನ್ನ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಬಾಲ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ತನ್ನ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೀರ್ತಿ ತಂದಿರುತ್ತಾನೆ.

ಈತನಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ಮುರುಳಿಯವರ ಗರಡಿಯಲ್ಲಿ ವಾಲಿಬಾಲ್ ಆಟದಲ್ಲಿ ಪಳಗುತ್ತಿರುವ ಇವನು ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಬಾಲ ಕಿಶೋರನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಈತನಿಗೆ ತನ್ನ ಸೋದರ ಮಾವಂದಿರಾದ ಜತ್ತಣ್ಣನ ಉಲ್ಲಾಸ ಸಹೋದರರ ಸಲಹೆ ಸಹಕಾರ ಅಪೂರ್ವವೆಂದು ನೆನೆಯುತ್ತಾನೆ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಪೋರ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಗುರಿ ಏನು? ಎಂದು ಸಂಗಾತಿ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಗುರಿ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಎಂದು ಚುಟುಕಾಗಿ ಉತ್ತರ ನೀಡಿದ. ಸದ್ಯ ಮೈಸೂರಿನ ಹಿನ್‌ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ತಾಯಿಯ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೂ ವಾಲಿಬಾಲ್ ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವ ಈ ಪುಟ್ಟ ಚೂಟಿ ಬಾಲಕನಿಗೆ ಕುಲದೇವು, ವೆಂಕಟರಮಣನ ಮತ್ತು ಶೃಂಗೇರಿ ತಾಯಿಯ ಕೃಪಾ ಕಟಾಕ್ಷ ಇದ್ದು, ತನ್ನ ಹೆತ್ತವರಿಗೂ, ನಾಡಿಗೂ ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಕೀರ್ತಿ ತರಲೆಂಬುದಾಗಿ ಕೊಡಗು ಸಂಗಾತಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶುಭವನ್ನು ಹಾರೈಸುತ್ತದೆ.

ಬರಹ : ಪಟ್ಟಡ ಪ್ರಭಾಕರ

ಶುಭ ವಿವಾಹ

ಮಡಿಕೇರಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅರತ್ತೋಕ್ಕು ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀ ಮೂಟೇರ ಮುದ್ದಪ್ಪನವರು ಈಗ ಹಾಲಿ ದೆಹಲಿ ನಿವಾಸಿ ಇವರ ಮಗ ವಿನೋದ್ ಕುಮಾರ್‌ನಿಗೂ ಮತ್ತು ಭಾಗಮಂಡಲ ಸಣ್ಣಪುಲಿಕೋಟು ಗ್ರಾಮದ ಕುಯ್ಯಮುಡಿ ವಸಂತ ಈಗ ದೆಹಲಿ ನಿವಾಸಿ ಇವರ ಮಗಳು ಪವಿತ್ರಳಿಗೂ ಮಡಿಕೇರಿಯ ಕೆಳಗಿನ ಗೌಡ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 28-1-2001 ರಂದು ವಿವಾಹವು ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿತು.

ಕೊಡಗಿನ ಕರಿಕೆ ಗ್ರಾಮದ ಈಗ ಹಾಲಿ ಮೈಸೂರು ನಿವಾಸಿ ಅಮೆಮನೆ ಶಿವರಾಯ್ ಇವರ ಮಗಳು ಅಶ್ವಿನಿ ರಾಯ್ ಮತ್ತು ಮಡಿಕೇರಿ ಸ್ವಿವರ್ಟ್ ಹಿಲ್ಸ್ ನಿವಾಸಿ ತೇನನ ಸೋಮಣ್ಣನವರ ಮಗ ರಾಜೇಶ್‌ಗೂ ದಿನಾಂಕ 4-2-2001ರಂದು ಮಡಿಕೇರಿಯ ಕೆಳಗಿನ ಗೌಡ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ವಿವಾಹವು ಜರುಗಿತು.

ಚಿಟ್ಟಳ್ಳಿ ಗ್ರಾಮದ ಪೇರಿಯನ ಜಯಾನಂದ ಇವರ ಮಗಳು ಚಿಂತನ ಮತ್ತು ಸುಳ್ಯ ತಾಲ್ಲೋಕು ಮಾಣಿಚಿಟ್ಟು ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಗೌಡರ ಮಗ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಇವರ ವಿವಾಹವು ದಿನಾಂಕ 09-2-2001 ರಂದು ಮಡಿಕೇರಿಯ ಕೆಳಗಿನ ಗೌಡ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಯಿತು.

Kodagu Sangathi Kannada Fortnightly Edited, Published, Printed & Owned by Pattada P. Sheelamani, No. 35, Savitha Nilaya, I Cross, 4th Block, **Jayalaxmipuram, Mysore - 12.** And **SANGATHI** Office ☎ : **0821/516771.** And Printed at Sri Guru Raghavendra Printers, 489, Devamba Agrahara, K. R. Mohalla, Mysore - 24. ☎ : 0821/431792.